

6

Uitvoering

Daadkracht en flexibiliteit

Dit hoofdstuk vormt het raamwerk voor het feitelijke uitvoeringsprogramma. In 'sturingsfilosofie' wordt ingegaan op de wijze van sturing en de verdeling van verantwoordelijkheden tussen de verschillende overheden en andere betrokken partijen. Planologische doorwerking gaat in op juridische aspecten en de relatie met andere planvormen (streekplan, gemeentelijke structuurplannen, bestemmingsplannen).

Voor de financiering van de uitvoering is het in te stellen regiofonds een belangrijk middel. De resultaten van de lopende uitwerking worden verwerkt in dit hoofdstuk. Daarnaast wordt ingegaan op

de inzet van diverse subsidieregelingen en andere vormen van rood-voor-groen en op de maatschappelijke kosten en baten (op basis van de uitgevoerde MKBA) van investeringen in landschap.

De precieze reikwijdte van het uitvoeringsprogramma moet nog bepaald worden, maar gestreefd wordt naar het benoemen van strategische uitvoeringsprojecten waar de regio zich verantwoordelijk voor voelt. Het gaat primair om projecten van regionaal belang, dat wil zeggen projecten met een gemeentegrensoverschrijdend karakter of een regionale uitstraling.

6.1 Sturingsfilosofie

De Structuurvisie biedt het ruimtelijk kader voor de sturing van gewenste ontwikkelingen en voor de toetsing van nieuwe plannen en initiatieven die zich aandienen bij de regio. Op basis van het Ruimtelijk Plan zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld, met daarin een aantal strategische projecten voor de ontwikkeling van de regio. De Structuurvisie is zowel taakstellend als kaderstellend. Het uitvoeringsprogramma maakt een integraal onderdeel uit van de Structuurvisie, maar zal wel regelmatig geactualiseerd worden om optimaal in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen en kansen. Voor de woningbouw en de ontwikkeling van bedrijventerreinen zullen als uitwerking van de Structuurvisie aparte programmeringsafspraken worden gemaakt.

Accent op uitvoering

In de sturingsfilosofie van de regio ligt het accent op de uitvoering. We willen ons actief inzetten voor integrale gebiedsontwikkeling en zullen daar als regio het voortouw in nemen: de 'icoonprojecten' geven aan waar onze prioriteiten liggen. Daarnaast zullen we initiatieven van derden die bij kunnen dragen aan de ruimtelijke kwaliteit, de leefbaarheid en de economische vitaliteit stimuleren en ondersteunen. In alle gevallen is integrale gebiedsontwikkeling een kwestie van goede samenwerking tussen overheden, maatschappelijke organisaties en marktpartijen. Daarom ligt in het Ruimtelijk Plan de nadruk op het aangeven van ontwikkelingskansen en het benutten van mogelijkheden voor functiecombinaties. Liever dan beperkingen en verbodsbepalingen te formuleren, die er in de praktijk vaak toe leiden dat op zich goede initiatieven

in de kiem worden gesmoord, willen we partijen uitdagen om actief mee te werken aan de ruimtelijke ontwikkeling en om zelf met creatieve ideeën te komen. Liever dan onze ambities op voorhand te laten inperken door de beschikbare budgetten, die altijd tekort schieten, willen we extra geldbronnen aanboren en nieuwe financieringsconstructies inzetten. De aangegeven 'inrichtingsprincipes' geven een aantal spelregels aan, maar zijn vooral bedoeld om te inspireren. We zijn ervan overtuigd dat met een 'ontwikkelingsgerichte' benadering meer resultaten te boeken zijn, dan met een puur 'regulerende' aanpak. We zijn ons ervan bewust dat dit een andere en bredere rol voor de regio met zich meebrengt: als 'regisseur van gebiedsprocessen', maar ook als 'partner in ontwikkeling'. De nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening biedt extra mogelijkheden voor een dergelijke dynamische planningsbenadering en is juist bedoeld om de verstarring in regelgeving tegen te gaan. Het Regiofonds is een onontbeerlijk instrument om daadwerkelijk inhoud te kunnen geven aan onze nieuwe rol: hiermee kunnen we meer dan in het verleden actief sturen op investeringen in de ruimtelijke kwaliteit.

Kernkwaliteiten leidend

Natuurlijk staat of valt een ontwikkelingsgerichte benadering bij een scherpe definiëring van de te behouden en te versterken ruimtelijke kwaliteiten. Als Nationaal Landschap en als pilotgebied voor biodiversiteit hebben we hierin een extra verantwoordelijkheid. Daarom zijn de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap in de Structuurvisie heel concreet in beeld gebracht en samengevat in een 'kwaliteitszoning'. Deze 'kwaliteitszoning' zal als toetsingskader gebruikt worden bij alle nieuwe ontwikkelingen en is tevens de onderlegger voor het Ruimtelijk Plan. Met de

kaart 'landschappelijke hoofdstructuur' zijn de kernkwaliteiten stevig verankerd in het ruimtelijk beleid. In diverse 'icoonprojecten' zijn specifieke ontwikkelingsopgaven benoemd voor versterking van deze kernkwaliteiten en voor vergroting van de biodiversiteit. En ook voor de begrenzing van de rode contouren en de verdere uitwerking van uitbreidingsplannen zijn de kernkwaliteiten leidend. De contouren zijn zodanig gekozen dat een goede landschappelijke inpassing van nieuwe woongebieden en bedrijventerreinen mogelijk is en dat koppelingen gemaakt kunnen worden met de inrichting van de landschappelijke hoofdstructuur. We nemen onze verantwoordelijkheid voor het Nationaal Landschap en voor de biodiversiteit zeer serieus. Dit betekent wel dat extra middelen nodig zijn om deze verantwoordelijkheid te kunnen waarmaken: forse investeringen zijn gemoeid met bijvoorbeeld de ontwikkeling van krekens en dijken en het beheer van waardevolle open gebieden, maar ook met de gewenste landschappelijke inpassing van nieuwe woongebieden en bedrijventerreinen. Het Regiofonds is hiervoor belangrijk, maar ook Provincie, Rijk en Europa zullen een bijdrage moeten leveren. De regio kan het niet alleen.

6.2 Planologische doorwerking

De Structuurvisie is een afspraak tussen de gemeenten onderling en is feitelijk niet bindend voor derden. Voor de planologische doorwerking zal de Structuurvisie eerst vertaald moeten worden in gemeentelijke bestemmingsplannen. De nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening verandert hier weinig aan, maar kent wel een wettelijke status toe aan het instrument 'structuurvisie'. De Planologische

Kernbeslissing, het Streekplan en het Structuurplan komen in de nieuwe wet te vervallen. In de plaats hiervan komen structuurvisies. Rijk en provincies kunnen eigen structuurvisies opstellen, voor gemeenten is dit verplicht. Tussen deze structuurvisies bestaat geen hiërarchie. Zij zijn alleen bindend voor de vaststellers ervan en functioneren met name als een intern sturingsinstrument. In een structuurvisie dienen de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkelingen, de hoofdlijnen van het toekomstig ruimtelijk beleid alsook de wijze van uitvoering hiervan te worden opgenomen. In de nieuwe wet worden verder geen specifieke eisen gesteld aan inhoud, vorm of procedure. Het bestemmingsplan blijft het centraal normstellend instrument met binding voor zowel overheid als burger.

De Structuurvisie Hoeksche Waard is een intergemeentelijke structuurvisie en past binnen de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening. De Structuurvisie geeft de gezamenlijke visie van de vijf betrokken gemeenten op de ruimtelijke ontwikkeling van de regio en bevat een gezamenlijk uitvoeringsprogramma. Na vaststelling is de Structuurvisie bindend voor de betrokken gemeenten. Voor de afzonderlijke gemeenten vormt de Structuurvisie het richtinggevend kader voor de uitwerking van gemeentelijke bestemmings- en uitvoeringsplannen en een waarborg voor een goede onderlinge afstemming van deze plannen. Voor de programmatische invulling van de woningbouwopgave en de ontwikkeling van bedrijventerreinen -binnen de ruimtelijke kaders van de Structuurvisie- zullen nadere afspraken worden gemaakt in het kader van de Regionale Woonvisie en de ontwikkeling van een Regionale Kantoren- en Bedrijvenstrategie. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om voor hun eigen grondgebied of delen daarvan

een eigen structuurvisie vast te stellen, als uitwerking van de intergemeentelijke structuurvisie.

6.3 Financiering en Regiofonds

Financiering

Voor de financiering van de benodigde ruimtelijke investeringen en met name van de projecten uit het uitvoeringsprogramma zal een beroep worden gedaan op diverse middelen. Een deel zal uit de algemene middelen komen, een deel zal door de markt gefinancierd worden. In veel gevallen zal een combinatie aan de orde zijn in de vorm van publiek-private samenwerking. In het uitvoeringsprogramma zal inzichtelijk worden gemaakt hoe de financiering wordt geregeld en zal een nadere planeconomische toets van de opgenomen projecten worden uitgevoerd. Op dit moment kan al geconstateerd worden dat de beschikbare overheidssubsidies onvoldoende zijn om alle ambities te realiseren. Dat betekent enerzijds dat er in het uitvoeringsprogramma keuzen gemaakt zullen moeten worden welke projecten wel en welke niet opgenomen worden en anderzijds dat een extra inzet nodig is op het binnenhalen van extra overheidssubsidies en extra bijdragen uit de markt. Uit de uitgevoerde maatschappelijke kosten-batenanalyse van de groenblauwe dooradering is gebleken dat investeringen in het landschap zich indirect terugverdienen in bijvoorbeeld de toename van de waarde van het onroerend goed en toenemende bestedingen in de toeristische sector. In macro-economisch opzicht zijn dergelijke investeringen dus absoluut verantwoord, probleem is alleen dat de baten moeilijk te kapitaliseren zijn. Het Regiofonds kan hier voor een deel een oplossing

voor bieden (zie volgende alinea). Maar ook een extra bijdrage van Provincie, Rijk en Europa ligt voor de hand. De Structuurvisie geeft immers uitwerking aan diverse beleidsprogramma's van de hogere overheden en heeft dus ook een bovenregionaal belang. Gedacht kan worden aan het Nationaal Landschap, biodiversiteit, Snelwegpanorama A29, het Deltaprogramma uit de Nota Ruimte, Nationaal Bestuursakkoord Water, Kaderrichtlijn Water, Habitat- en Vogelrichtlijn, duurzame energie, mobiliteitsbeleid (o.a. de inpassing van de A4-Zuid, maar ook de ontwikkeling van OV-transferia). Niet alleen de eigen inwoners, maar ook de inwoners van de omliggende stedelijke gebieden en toeristen uit binnen- en buitenland profiteren van de kwaliteiten van de Hoeksche Waard als Nationaal Landschap. Voor veel projecten zal sprake zijn van co-financiering, waarbij de regio een deel inbrengt (bijvoorbeeld uit het Regiofonds) en andere overheden ook een deel. Omdat co-financiering vaak een voorwaarde is voor het verkrijgen van subsidies is het Regiofonds dus ook belangrijk om extra middelen voor de uitvoering te kunnen aantrekken: het zogenaamde multipliereffect.

Regiofonds

Door middel van een Regiofonds dragen de samenwerkende gemeenten bij aan de ontwikkeling op regionaal niveau. In een overeenkomst tussen de gemeenten is de oprichting en in standhouding van het regiofonds vastgelegd. Uitgangspunt is dat de onderscheiden gemeenten een vaste bijdrage (naar inwonertal) en een variabele bijdrage (gekoppeld aan rode ontwikkelingen) afdragen aan een gezamenlijk fonds. De vaste bijdrage zal in eerste aanleg worden ingezet voor activiteiten op het gebied van beheer en onderhoud. De variabele bijdrage zal met

name worden aangewend voor activiteiten die samenhangen met de aanleg van de in het uitvoeringsprogramma opgenomen projecten. Dit laatste hangt samen met de juridische basis voor deze (variabele) bijdrage. Deze juridische basis ligt in de Grondexploitatiewet die als onderdeel van de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening samen met deze wet in werking zal treden. Deze wet voorziet niet in verhaal van kosten voor beheer en onderhoud. Voor de variabele bijdrage streven de gemeente bij het vormgeven aan (rode) gebieds- en/of opstalontwikkeling naar vrijwillig kostenverhaal omdat dit de meeste ruimte biedt tot verhaal van kosten. Daarnaast zal indien noodzakelijk ook gebruikt worden gemaakt van de mogelijkheden die de Grondexploitatiewet biedt van gebonden kostenverhaal. Het Regiofonds is voor de gemeenten verplicht. De 'rode' ontwikkelingen die bijdrage aan het regiofonds zijn onder andere alle nieuwe woningbouw, bedrijventerreinen, kas-senbouw, recreatiewoningen, windmolens en UMTS- en hoogspanningsmasten. De uitgaven die ten laste van het regiofonds worden gedaan worden moeten bestemd zijn voor de in het uitvoeringsprogramma opgenomen projecten. De samenhang tussen de 'rode' ontwikkelingen die bijdrage aan het regiofonds en de projecten die opgenomen zijn in het uitvoeringsprogramma blijkt uit de Structuurvisie. Het uitvoeringsprogramma wordt elke 5 jaar opnieuw opgesteld. Na opstelling van het uitvoeringsprogramma zal de hoogte van de bijdrage van de rode ontwikkelingen worden vastgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de financieel economische draagkracht van de rode ontwikkelingen. Het uitvoeringsprogramma zal jaarlijks worden geactualiseerd.

6.4 Vervolgonderzoek en wettelijke toetsen

In de Structuurvisie zijn de ruimtelijke kaders vastgelegd voor nadere onderzoeksprojecten en programmatische uitwerkingen in de verschillende sectorale beleidsvelden of voor nadere afwegingen voor specifieke ruimtelijke vraagstukken.

Sectorale trajecten

Belangrijke sectorale trajecten op regionaal schaalniveau zijn:

- Regionale Agenda Samenleving
- Regionale Woonvisie
- Regionale Kantoren- en Bedrijvenstrategie en Sociaal-Economische Visie
- Regionale Welstandsnota
- Regionaal Verkeer- en Vervoersplan
- Regionale Analyse Externe Veiligheid (Milieudienst Zuid-Holland Zuid)
- Actualisering Waterstructuurplan (Waterschap Hollandse Delta)
- Regionaal Wegenbeleidsplan (Waterschap Hollandse Delta)

Deze trajecten lopen al of worden op korte termijn gestart. De afstemming met de Structuurvisie is een belangrijk aandachtspunt. De Structuurvisie is leidend als het gaat om de ruimtelijke kaders, de verschillende sectorplannen zijn leidend als het gaat om de programmatische en technische uitwerking.

Ruimtelijke uitwerkingen

Nadere ruimtelijke afwegingen op regionaal schaalniveau zijn nodig voor de volgende vraagstukken:

- de haalbaarheid en de locatiekeuze voor de plaatsing van grote windturbines
- de haalbaarheid en de locatiekeuze voor de aanleg van een regionale energie-installatie voor biovergisting of biovergassing
- de haalbaarheid en de locatiekeuze voor een of meerdere concentratiegebieden voor glastuinbouw of alternatieve oplossingen voor de sanering van verspreid glas op kwetsbare locaties
- de inpassing van de A4-Zuid
- de vormgeving van het regionale wegennet
- de mogelijkheden voor nieuwe woonbebouwing in het landelijk gebied en met name aan de verschillende dijken, in relatie tot de specifieke kwaliteiten en ontwikkelingsmogelijkheden van de betreffende dijken.

Voor deze vraagstukken zijn of worden vervolgonderzoeken gestart. De uiteindelijke keuzen kunnen als een herziening of uitwerking van de Structuurvisie worden vastgelegd. In ieder geval zal een uitwerking worden opgesteld voor de noordrand, waarin invulling wordt gegeven aan het nagestreefde Regiopark en een nadere afweging en afstemming zullen plaatsvinden van de verschillende ruimtelijke opgaven in dit gebied.

Wettelijke toetsen

De Structuurvisie zal moeten voldoen aan de vereisten die daar op grond van de Wro en de Milieu- en Natuurwetgeving aan worden gesteld. Daarom is het ontwerp Ruimtelijk Plan voorgelegd aan daartoe bevoegde instanties. Er

zijn een juridische toets, een watertoets en een milieutoets uitgevoerd. De conclusies worden hier kort samengevat.

In de watertoets door het Waterschap Hollandse Delta is gesteld dat de sturende rol van water onvoldoende zichtbaar is gemaakt in het Ontwerp Ruimtelijk Plan. De rol van het water is in deze aangepaste versie van het Ruimtelijk Plan verduidelijkt.

Volgens de juridische toets voldoet de Structuurvisie aan de vereisten van de nieuwe Wro. Hiervoor is onder meer van belang dat maatschappelijke organisaties en burgers zijn betrokken bij de planvorming. Er was nog onduidelijkheid over de eventuele noodzaak van een plan-mer. Dit hangt ervan af of in de Structuurvisie nieuwe kaders voor verplichte activiteiten worden vastgesteld. Dat is echter niet het geval. Voor de besluitvorming over mogelijke verplichte activiteiten, zoals de plaatsing van windturbines of de aanleg van een concentratiegebied voor glastuinbouw, zullen nadere uitwerkingen plaatsvinden.

In de milieutoets zijn diverse aandachtspunten voor het vervolgtraject benoemd, maar zijn op Structuurvisieniveau geen strijdigheden geconstateerd. Voor wat betreft de Natura 2000 gebieden wordt geconstateerd dat er geen overlap is met de rode contouren, maar dat ze soms wel aan elkaar grenzen. Omdat nog geen beheerplannen zijn vastgesteld voor de Natura 2000 gebieden is er nog geen formeel toetsingskader voor de beoordeling van externe effecten.

Uiteraard zullen bij verdere planuitwerkingen alle benodigde procedures doorlopen worden. Genoemde toetsen

Jongerendebat

Ook jongeren hebben meegedacht over de toekomst van de Hoeksche Waard. Op 15 mei 2008 is in de raadszaal van de gemeente Oud-Beijerland een jongerendebat gehouden. Leerlingen van de Willem van Oranjeschool, de Regionale Scholengemeenschap Hoeksche Waard en het Wellantcollege hebben zich gebogen over belangrijke vragen. Hoe denken ze over de Hoeksche Waard nu? Hoe zien ze de toekomst? Blijven ze hier wonen? Denken ze dat er werk voor hen zal zijn? Duidelijk was dat de regionale jeugd zeer betrokken is bij zijn omgeving en uitgesproken ideeën heeft over wat er kan verbeteren. Men was het erover eens dat er meer te doen zou moeten zijn voor jongeren. Voorbeelden werden genoemd van een podium, waar toneel- en muziekgroepen uit de streek kunnen optreden, en een non-profit café, waarvan de opbrengsten goede komt aan de Derde Wereld. Sommigen vonden dat er aparte voorzieningen voor jongeren moesten zijn, zodat je minder snel overlast aan anderen bezorgt, sommigen wilden juist meer gemengde evenementen, zodat er voor jong en oud wat te beleven is. Men vindt de Hoeksche Waard over het algemeen een prettig gebied om op te groeien en velen willen er best blijven wonen, maar dan moeten er wel geschikte woningen en voldoende banen zijn. Wat woningen betreft is er nu weinig keus. Als je gaat studeren moet je of bij je ouders blijven wonen of verhuizen naar de grote stad. Betaalbare jongerenwoningen in de regio zouden een oplossing zijn. En ook het openbaar vervoer kan nog veel beter: bijvoorbeeld gratis streekvervoer of het doortrekken van de metro naar de

Hoeksche Waard. Wat werken betreft kijken de meesten verder dan de Hoeksche Waard. 'Ik weet nog niet wat ik wil worden, dus ik weet ook nog niet of ik hier blijf wonen'. Een groot bedrijventerrein zien de meeste leerlingen niet zitten, maar wel bijvoorbeeld extra werkgelegenheid in het toerisme. Dat past beter bij het groene karakter van de Hoeksche Waard.

Het debat wordt afgesloten met de vraag of men volgend jaar weer mee zou willen discussiëren over een toekomst in de Hoeksche Waard. Hierop antwoordden alle aanwezigen met een volmondig 'ja'. Voorzitter van het debat, wethouder Van Hemert van de gemeente Oud-Beijerland was verheugd over het hoge kennisniveau en de grote betrokkenheid van de leerlingen. Twee ideeën werden extra beloond: het idee voor een non-profit café van Sofia Katib van de Willem van Oranjeschool en het idee voor een regionaal opvanghuis voor 'thuis-arme' kinderen van Belle van Roon van het Wellant College.

vervangen niet de afwegingen die op lokale schaal nog gemaakt moeten worden.

Ruimtelijke toets

Om te waarborgen dat bij de uitwerking van concrete plannen voldoende rekening wordt gehouden met de kernkwaliteiten van het landschap zal de reguliere welstandstoetsing op basis van de Regionale Welstandsnota worden uitgebreid tot een integrale ruimtelijke toets, waarbij ook de landschappelijke inpassing en eventuele compensatiemaatregelen betrokken worden.

6.5 Uitvoeringsprogramma

Als uitwerking van het Ruimtelijk Plan en als integraal onderdeel van de Structuurvisie zal een uitvoeringsprogramma voor de komende vijf jaar worden opgesteld. De uitvoering zal worden gemonitord en het uitvoeringsprogramma zal jaarlijks worden geactualiseerd. In het uitvoeringsprogramma worden projecten van regionaal belang opgenomen. Het laat dus onverlet de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van lokale projecten. De selectie van projecten van regionaal belang is de eerste stap in het opstellen van het uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma is onderverdeeld in 9 deelprogramma's, waaronder verschillende projecten vallen. Naast de 'icoonprojecten', zoals gepresenteerd in paragraaf 5.3, zijn ook reeds lopende en andere voorgenomen projecten opgenomen in het uitvoeringsprogramma. De icoonprojecten onderscheiden zich doordat ze het meest representatief zijn voor het betreffende deelprogramma

en doordat ze het meest duidelijk het regionale belang vertegenwoordigen.

De gepresenteerde projectenlijst is te zien als een groslijst. De projectenlijst is niet limitatief. Bij de jaarlijkse herziening van het uitvoeringsprogramma kunnen projecten worden toegevoegd, voor zover aansluitend bij een van de deelprogramma's. Ook kunnen projecten afvallen, mocht

blijken dat er onvoldoende draagvlak voor is of de financiering niet rond te krijgen is.

In het kader van het uitvoeringsprogramma zal een globale planeconomische toets worden uitgevoerd en zal nader worden ingegaan op de fasering en de uitvoeringsorganisatie. Mogelijke financieringsvormen zijn binnenplanse verevening (rood-voor-groen, ruimte-voor-ruimte,

	Trekker	Planvorming	Uitvoering	Status
A. Kreekontwikkeling				
1. Icoonproject Binnenbedijkte Maas	Ws. HD	2005-2015	2015-2030	in voorbereiding
2. Icoonproject Kreekverbinding Piershil-Numansdorp	CHW	2005-2015	2015-2030	nieuw
3. Vlietproject	CHW	2005-2015	2005-2015	in uitvoering
4. PEHS en ecologische verbindingen	Provincie	2005-2015	2005-2030	in uitvoering
5. Kreekenbeheerplan	Groenbeheer	2005-2015	2005-2030	nieuw
B. Dijkontwikkeling				
1. Icoonproject toeristische oost-westas 's-Gravendeel-Piershil	CHW	2005-2015	2005-2015	nieuw
2. Icoonproject historische noord-zuidas Oud-Beijerland-Numansdorp	CHW	2005-2015	2015-2030	nieuw
3. Historische noord-zuidas Puttershoek-Strijensas	CHW	2015-2030	2015-2030	nieuw
4. Dijkversteving	Ws. HD	2005-2015	2005-2015	in voorbereiding
5. Dijkenbeheerplan	Groenbeheer	2005-2015	2005-2030	in voorbereiding
C. Groene Zoom				
1. Icoonproject Nautisch Centrum Numansdorp	Cromstrijen	2005-2015	2005-2030	in voorbereiding
2. Icoonproject Regiopark Noord	CHW	2005-2015	2005-2030	nieuw
3. Recreatie- en natuurontwikkeling 'Swaneblade'	Korendijk	2005-2015	2015-2030	in voorbereiding
4. Recreatie- en natuurontwikkeling Strijensas/Mariapolder	Strijen	2015-2030	2015-2030	nieuw
D. Landbouwontwikkeling				
1. Icoonproject bloemrijke agroranden	Ws. HD/Rietgors	2005-2015	2005-2030	in uitvoering
2. Icoonproject reconstructie glastuinbouw	CHW	2005-2015		in voorbereiding
3. Precisielandbouw	LTO	2005-2015	2005-2030	in uitvoering
4. Erfbeplanting	Groenbeheer	2005-2015	2005-2030	in uitvoering

integrale gebiedsenvelop), een bijdrage uit het Regiofonds en subsidies en andere externe bronnen. Per project zal onderzocht worden welke vormen van toepassing zijn. Binnenplanse verevening is mogelijk door binnen integrale gebiedsprojecten winstgevende functies te combineren met publieke investeringen.

Bij de afweging van de inzet van middelen uit het Regiofonds zullen de projecten worden getoetst aan de volgende criteria:

- bijdrage aan de biodiversiteit en de duurzaamheid
- bijdrage aan de kernkwaliteiten van het landschap
- bijdrage aan de leefbaarheid en het welzijn
- bijdrage aan de economische vitaliteit
- investerings- en exploitatiekosten

- aanvullende financieringsmogelijkheden
- profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit ten opzichte van de rode ontwikkelingen die bijdragen aan het Regiofonds.

De icoonprojecten komen met voorrang in aanmerking voor een bijdrage uit het Regiofonds.

In de groslijst is per project aangegeven wie de beoogde trekker is, op welke termijn planvorming en uitvoering gepland zijn en wat de status is van het project. Bij status is onderscheid gemaakt in:

- in uitvoering: hier zijn al onderdelen van uitgevoerd of zijn al harde afspraken over de uitvoering;
- in voorbereiding: dit project is al opgenomen in bestaande beleids- of uitvoeringsprogramma's, maar dat wil niet zeggen dat de financiering al helemaal rond is; in veel gevallen is een extra uitvoeringsimpuls vanuit de Structuurvisie gewenst;
- nieuw: nog niet opgenomen in bestaande beleids- of uitvoeringsprogramma's.

	Trekker	Planvorming	Uitvoering	Status
E. Recreatienetwerk				
1. Icoonproject Dorpsrondjes	CHW/HWL	2005-2015	2005-2015	nieuw
2. Icoonproject fietsrondje om de waard	CHW/Provincie	2005-2015	2005-2015	in voorbereiding
3. Ontwikkeling recreatieve knooppunten	CHW	2005-2015	2005-2015	in uitvoering
4. Toeristische veerdiensten	CHW	2005-2015	2005-2030	in voorbereiding
5. Kanoroutes	CHW	2005-2015	2005-2030	in voorbereiding
6. Ruiterpaden	CHW	2005-2015	2005-2030	in voorbereiding
F. Erfgoedpromotie en natuureducatie				
1. Icoonproject Regionaal Beleidskader Cultuurhistorie	CHW	2005-2015	2005-2030	nieuw
2. Icoonproject archeologie Oude Maas / Grote Waard	CHW	2005-2015	2005-2015	nieuw
3. Inventarisatieproject cultuurhistorie en archeologie	CHW/Erfgoed-koepel	2005-2015	2005-2015	in voorbereiding
4. Inventarisatieproject biodiversiteit	CHW/HWL	2005-2015	2005-2015	nieuw
5. Educatie en promotie	CHW/HWL/VVV	2005-2015	2005-2030	in uitvoering
G. Infrastructuur				
1. Icoonproject inpassing A4-Zuid	CHW	2005-2015	2015-2030	in voorbereiding
2. Icoonproject regionale rondweg	CHW/Ws. HD	2005-2015	2015-2030	nieuw
3. Bermenbeheerplan	Groenbeheer	2005-2015	2005-2030	nieuw
I. Woonlandschappen				
1. Icoonproject dorps wonen	Gemeenten	2005-2015	2005-2015	nieuw
2. Icoonproject stedelijke waterfronten	Gemeenten	2005-2030	2015-2030	nieuw
J. Werklandschappen				
1. Icoonproject regionaal bedrijventerrein	CHW/Binnenmaas	2005-2015	2005-2030	in voorbereiding
2. Icoonproject Oud-Beijerland Noordoost	Oud-Beijerland	2005-2015	2005-2030	nieuw
3. Icoonproject TNO Numansdorp	Cromstrijen	2005-2015	2005-2015	in voorbereiding

Bijlage

Rode contouren

1 Contouren per kern

Binnen de eerder omschreven ruimtelijke en programmatische kaders is per kern een kaartenset gemaakt. De eerste kaart geeft het ontwikkelingsbeeld 2030, de tweede kaart de rode contouren 2020.

Binnen de gebieden die zijn toegevoegd aan de bestaande contouren (de uitbreidingsgebieden, maar ook een aantal bestaande groengebieden die binnen de nieuwe rode contour zijn gebracht) zijn per kern de globale oppervlakten bepaald van:

- nieuwe woongebieden (voor de berekening van de capaciteit is voorlopig uitgegaan van een gemiddelde dichtheid van 15 woningen per ha, maar omdat het bijbehorende water en groen deels verrekend is in de oppervlakte robuuste kreken en groene aders en randen kan de dichtheid in de praktijk hoger zijn)
- nieuwe werkgebieden (de aangegeven oppervlakte betreft de bruto oppervlakte, exclusief de apart aangegeven groenvoorzieningen en hoofdontsluiting; de netto oppervlakte bedraagt ongeveer 90 %; de overige 10 % omvat de detailontsluiting en andere voorzieningen)
- wonen in een groene setting (voor de berekening van de capaciteit is voorlopig uitgegaan van een gemiddelde dichtheid van 5 woningen per ha)
- werken in een groene setting (de berekende oppervlakte is de bruto oppervlakte, de netto oppervlakte bedraagt ongeveer 60 % daarvan)
- robuuste kreken (hierbij is uitgegaan van gemiddeld 25 meter brede zones langs elke kreekoever, waarbinnen ook een deel van de waterbergingsopgave gerealiseerd kan worden)
- groene aders en groene randen (bestaande uit stedelijk groen en eventueel ook andere recreatieve voorzieningen en waterbergingsgebieden; voor de berekening is uitgegaan van zones van gemiddeld 50 m breed)
- verblijfsrecreatie (dit betreft de verblijfsrecreatieve ontwikkelingen bij Swaneblake, het Nautisch Centrum en het recreatieoord Binnenmaas; de betreffende oppervlakte is te beschouwen als bruto gebied waarbinnen voorzieningen gerealiseerd kunnen worden, in combinatie met natuur- en landschapsontwikkeling)
- overig (bestaand groen, nieuwe groen voor zover geen onderdeel van kreken, aders of randen, bestaande bebouwing, erven, wegen en andere voorzieningen)

LET WEL: de aangegeven woningbouwcapaciteit is gebaseerd op normgetallen en niet op feitelijke plannen; die uitwerking moet nog plaatsvinden en kan op lokaal niveau tot afwijkingen leiden.

De aangegeven oppervlakten voor kreekontwikkeling, groene aders en groene randen zijn te zien als het 'groenprogramma' om in de betreffende uitbreiding invulling te geven aan de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap. Wijk- en buurtgroen is verrekend in de oppervlakten voor de woongebieden. Het programma voor sportvelden en specifieke voorzieningen is verrekend in de post 'overig'.

Binnenmaas

Programma gemeente Binnenmaas

De gemeente Binnenmaas heeft een overzicht gemaakt van alle vastgestelde (hard toegezegde) plannen tot 2020. Dat wil nog niet zeggen dat al deze plannen ook daadwerkelijk vóór 2020 uitgevoerd kunnen worden. Mogelijke vertragen plannen of is een aangepaste fasering nodig. Daarom is een bepaalde mate van flexibiliteit nodig en is het belangrijk dat de woningbouwproductie wordt gemonitord. Van de concreet vastgestelde plannen wordt meer dan de helft van het aantal woningen op inbreidingslocaties gerealiseerd. Tot 2020 ligt het zwaartepunt bij inbreiding, maar ook zal een deel in uitbreiding gebouwd worden. De totale capaciteit voor inbreiding en afronding ligt op ongeveer 1.000 woningen, de benodigde capaciteit voor uitbreiding bedraagt ongeveer 350 woning. Op grond van de verdeling van de overeengekomen 3.250 woningen bedraagt het netto woningbouwprogramma voor Binnenmaas 1.080 woningen. Naast de vastgestelde plannen voor de korte termijn zijn er wensen voor transformatie van het Suikerunieterrein, de locaties PKF en Tienvoet bij Heinenoord en de locatie Klein-Koninkrijk in 's-Gravendeel (HKS en gemeentehaven).

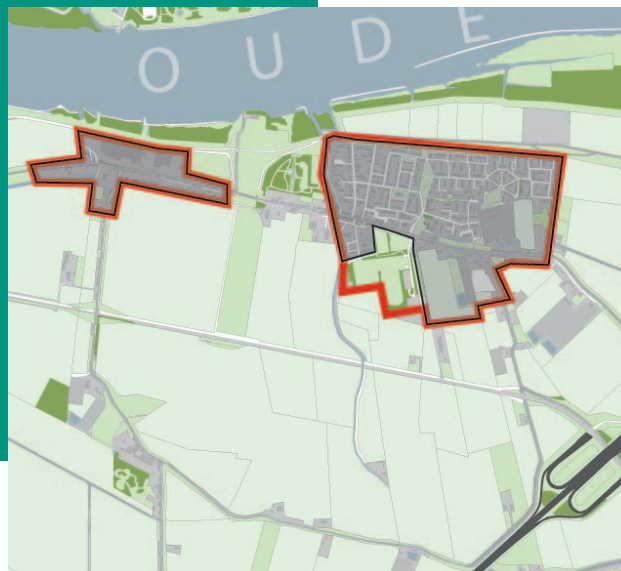
Voor wat betreft bedrijvigheid speelt de gefaseerde ontwikkeling van een regionaal bedrijventerrein van 60 ha netto in de noordrand van de Hoeksche Waard, op grondgebied van de gemeente Binnenmaas. Daarnaast is een ontwikkeling voorzien van lokale bedrijventerreinen. In het streekplan is opgenomen dat het voor de periode 2005-2020 gaat om in totaal 14 ha netto, exclusief compensatie van te transformeren bedrijventerreinen.

De behoefte aan maatschappelijke voorzieningen wordt onderzocht in het kader van de Regionale Agenda Samenleving en van het gemeentelijk beleid voor vitale kernen. Op dit moment is nog geen concrete raming te geven van de bijbehorende ruimteclaim. Op grond van de ervaring in Mijnsheerenland en Westmaas, waar een multifunctionele accommodatie wordt ontwikkeld met een oppervlakte van ongeveer 1 ha, wordt voor de gehele gemeente rekening gehouden met de reservering van ongeveer 3 ha voor maatschappelijke voorzieningen. Daarnaast wordt rekening gehouden met de verdere ontwikkeling van het busstation Heinenoord aan de N217 tot een transferium.

Voor de behoefte aan waterberging zijn nog geen definitieve gegevens van het Waterschap bekend. Voorlopig is uitgegaan van een waterreparatieopgave van ongeveer 28 ha voor de gehele gemeente, naast 10 % waterberging bij nieuwbouw (onderdeel van de bruto oppervlakte voor nieuwbouw). Puttershoek en Mijnsheerenland hebben een relatief grote wateropgave.

Ontwikkelingsbeeld Heinenoord

Contouren Heinenoord

Heinenoord

Ruimtelijke karakteristiek

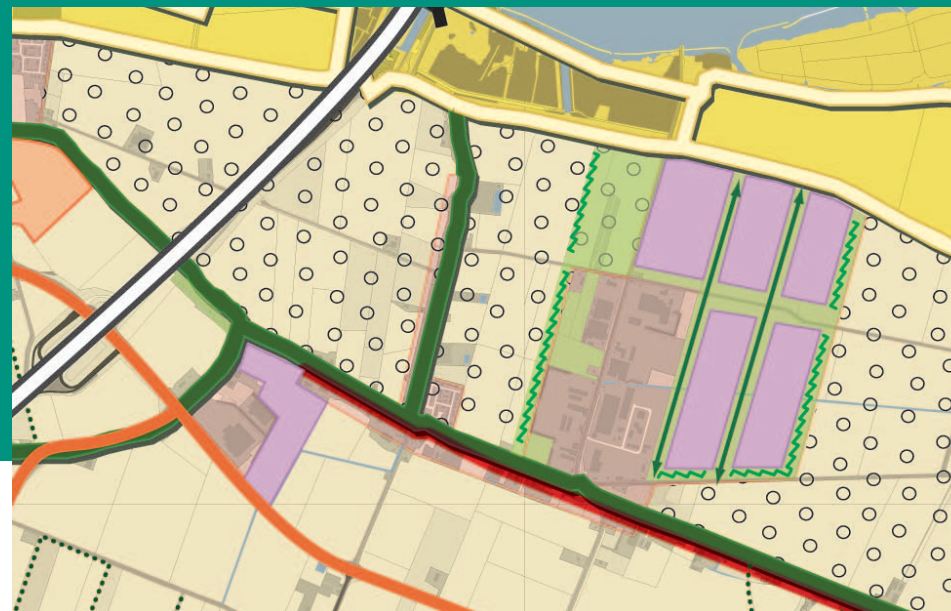
Heinenoord is een dijkdorp, ontstaan langs de Dorpsstraat en de Goidschalxoordsedijk. De kerk en de begraafplaats liggen ten zuiden van de dijk, maar de woningbouwontwikkeling heeft voornamelijk plaatsgevonden ten noorden van de dijk. De Polder Oud-Heinenoord is een oude opwaspolder, met een typische ringvormige structuur. Het dorp grenst aan de buitendijkse (deels opgespoten) landen van de Oude Maas, die deel uitmaken van de voorgestelde groene zoom om de Hoeksche Waard. Westelijk van de kern komt een kreek uit op de Oude Maas.

Ontwikkelingsbeeld 2030

Gekozen wordt voor een ontwikkeling van het dorp in zuidwaartse richting, dus binnen de oude opwaspolder. Dit sluit aan bij de aanwezige voorzieningen aan de dijk en geeft het dorp een meer compacte structuur. Een verdere uitbreiding in oostelijke richting zou ten koste gaan van de openheid en het zicht vanaf de A29. De aanwezige kreek en de relatief kleinschalige verkaveling van de opwaspolder bieden goede aanknopingspunten voor de landschappelijke inpassing van de uitbreiding. De kreek wordt verbreed en benut voor waterberging en langs enkele kavelgrenzen worden groene aders ingericht. Feitelijk zal de hele strook tussen de N217 en de bebouwing een passende groene inrichting krijgen. De voorgestelde bebouwing ligt deels binnen de huidige contour (locatie Tienvoet), deels daarbuiten (transformatie kassengebied). De ontwikkeling is voorzien voor de wat langere termijn, na 2020.

Rode contour 2020

Omdat de zuidoostelijke uitbreiding pas na 2020 is voorzien, is deze buiten de contouren gehouden. Ook de locatie Tienvoet is niet vóór 2020 voorzien, maar deze locatie ligt binnen de bestaande contouren.

Ontwikkelingsbeeld Blaakse Dijk en Regionaal Bedrijventerrein

Blaakse Dijk en Regionaal Bedrijventerrein

Ruimtelijke karakteristiek

De Blaakse Dijk is een cultuurhistorisch waardevol dijklint en aan weerszijden hiervan liggen grote open ruimten. Zowel vanaf de A29 als vanaf de N217 is de openheid goed te beleven. De bebouwing van het bedrijventerrein aan de Boonsweg en de Reedijk, de Suikeruniefabriek en de hoogspanningslijn ten zuiden van de N217 verstoren echter de openheid en doen afbreuk aan het landelijke karakter. Langs de Oude Maas liggen natuurgebieden, in de voorgestelde groene zoom. Ten westen van het Suikerunieterrein loopt een kreek, die echter weinig opvalt in het landschap.

Ontwikkelingsbeeld 2030

Voor het regionaal bedrijventerrein is een masterplan uitgewerkt. Het masterplan voorziet in een compacte opzet van het bedrijventerrein, zodat de aangrenzende gebieden open kunnen blijven. Daarbinnen zijn in noord-zuidrichting groene zones uitgespaard en ook langs de randen zijn groene zones voorzien. Deze hoofdopzet van het masterplan is weergegeven in het ontwikkelingsbeeld 2030. Voor de ontsluiting zijn nog verschillende opties in studie: een westelijke of een oostelijke aantakking op de N217. Beide opties zijn weergegeven in het ontwikkelingsbeeld 2030. Verder is voorzien in een uitbreiding van het lokale bedrijventerrein aan de Reedijk.

Contouren Blaakse Dijk en Regionaal Bedrijventerrein

Rode contour 2020

De bedrijventerreinen zijn in hun geheel opgenomen in de uitbreiding van de rode contour.

nieuwe woongebieden	
nieuwe werkgebieden	72 ha
wonen in een groene setting	
werken in een groene setting	
robuuste kreken	
groene aders en groene randen	23,5 ha
zoekgebied verblijfsrecreatie	
overig	20 ha

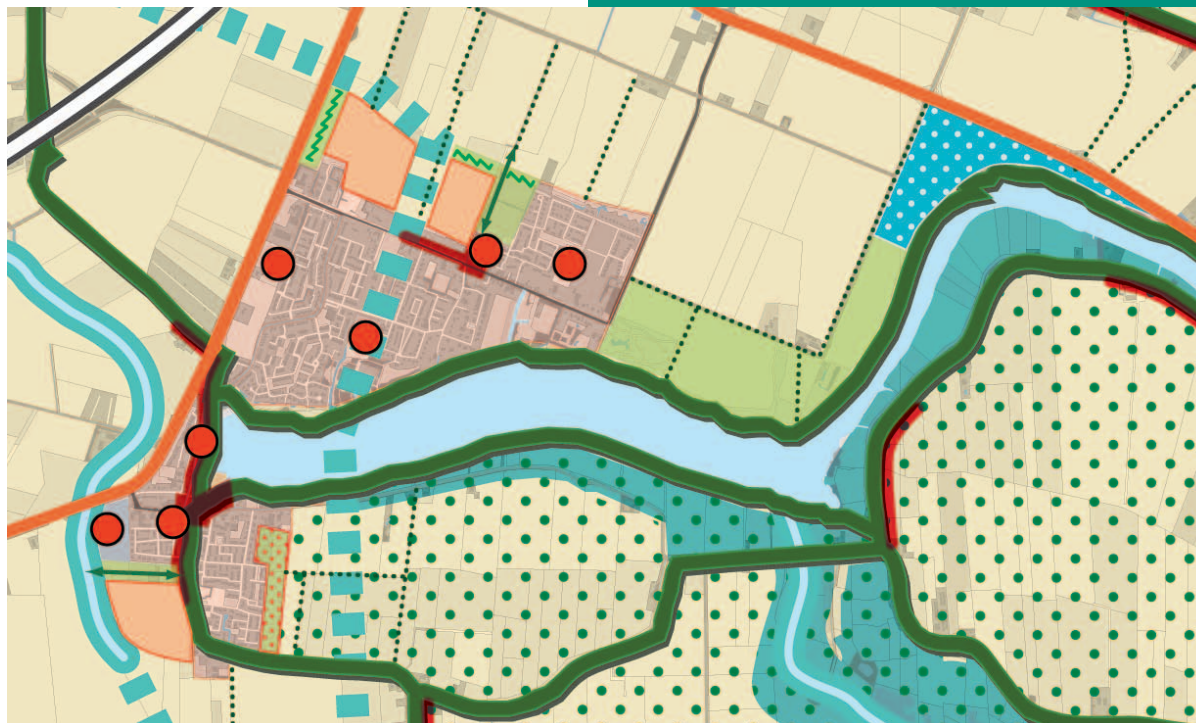
Nieuwe toevoegingen binnen rode contouren (Blaakse Dijk en Regionaal Bedrijventerrein)

Mijnsheerenland en Westmaas

Ruimtelijke karakteristiek

Mijnsheerenland is een rivierrugdorp, een uniek type binnen de Hoeksche Waard. De eerste ontwikkeling vond plaats op de droge oeverwal van de oude Maas-arm, rondom de kerk ten noorden van de Raadhuislaan. Langs de oude hoofdstraat liggen diverse buitenplaatsen en statige huizen. Het dorp heeft een uitgesproken groen karakter. De Binnenbedijkte Maas is een belangrijke kwaliteitsdrager, met hieraan gekoppeld bijzondere elementen en voorzieningen, zoals de molen De Goede Hoop en een klein jachthaventje.

Westmaas is van oorsprong een voorstraatdorp, de Breestraat is de voorstraat, haaks op dijk. Deze oudste straat ligt in de oude opwaspolder het Munnikkenland. Een deel van het oude dorp ligt op de dam waarmee de Binnenmaas in 1439 van het buitenwater werd afgesloten (de Nieuwstraat). Het dorp grenst aan gave open ruimten en langs het dorp loopt een fraaie kreek de Negenmorgenvliet, waar bij de nieuwe uitbreiding Waterweide op is aangesloten.

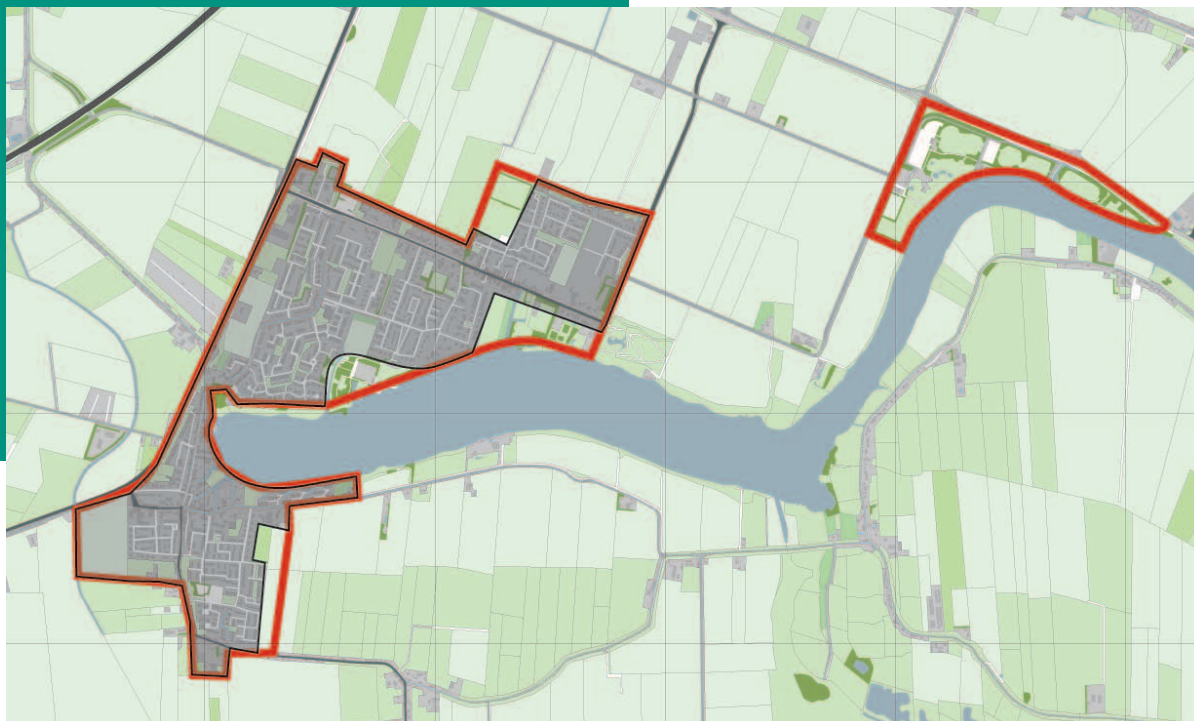
Ontwikkelingsbeeld Mijnsheerenland en Westmaas

Ontwikkelingsbeeld 2030

Op diverse plaatsen liggen nog inbreidingsmogelijkheden. Op langere termijn is een uitbreiding aan de noordwestzijde van Mijnsheerenland voorzien. Deze uitbreidingsrichting sluit goed aan op de voorzieningenstructuur en de infrastructuur. Een structurerend element is de ecologische verbindingszone uit de provinciale ecologische hoofdstructuur. Deze kan als een ecologische parkzone in de uitbreiding worden geïntegreerd, met ook een functie voor de waterberging. Verder is een aantal groene randen en aders weergegeven voor de landschappelijke inpassing, volgens het principe van de 'rafelranden'. Ten noorden van de

uitbreiding blijft voldoende open ruimte over tussen het dorp en de N217. Middels de aanleg van 'boerenlandpaden' kan het agrarisch gebied recreatief worden ontsloten voor de inwoners van Mijnsheerenland.

Bij Westmaas is een 'groene' afronding voorzien aan de oostzijde en -voor de langere termijn- een uitbreiding 'aan de kreek' in het zuidwesten.

Contouren Mijnsheerenland en Westmaas

Rode contour 2020

Alleen de beperkte uitbreiding aan de oostkant van Westmaas is opgenomen in de rode contour, alsmede enkele groengebieden die grenzen aan het bebouwd gebied. De uitbreidingen aan de noordkant van Mijnsheerenland en aan de zuidwestkant van Westmaas zijn niet vóór 2020 voorzien. Het recreatieoord Binnenmaas is opgenomen binnen de rode contour om hierbinnen de uitbreiding van (kleinschalige) bedrijfsrecreatie mogelijk te maken.

nieuwe woongebieden	
nieuwe werkgebieden	
wonen in een groene setting	5 ha / 25 w
werken in een groene setting	
robuuste kreken	
groene aders en groene randen	
verblijfsrecreatie	20 ha
overig	19 ha

Nieuwe toevoegingen binnen rode contouren (Mijnsheerenland en Westmaas)

Puttershoek en Maasdam

Ruimtelijke karakteristiek

Puttershoek is een dijkdorp met haventje. Het centrum was de locatie waar de Hoeksedijk, Schouteneinde en de Arent van Lierstraat samenkomen, bij de kerk en de haven. De Boezemvliet tussen de Binnenbedijkte Maas en de Oude Maas is een waardevolle cultuurhistorische lijn, die ook deel uitmaakt van de historische route tussen de veren van Puttershoek en Strijensas. Maasdam ontstond op en bij de dam, die rond 1270 aan de oostkant van de Binnenmaas werd aangelegd, en is te typeren als een damdijkdorp. De oudste bebouwing ligt aan de Dorpsstraat, Raadhuisstraat, Polderdijk en Hoeksedijk. De Binnenbedijkte Maas is een belangrijk structurerend element.

Ontwikkelingsbeeld 2030

Een belangrijke ontwikkeling voor de (noordrand van de) Hoeksche Waard, en Puttershoek in het bijzonder, is de transformatie van het Suikerfabriekterrein in Puttershoek. Het terrein biedt vanwege de omvang van het terrein, de ligging aan de Oude Maas en aan de rand van Puttershoek, de industrieel historische betekenis van de fabriek, de nabijheid van het te ontwikkelen regionale bedrijventerrein, het Regiopark Noordrand en de ligging in het nog verder te versterken Nationaal Landschap, een veelheid aan mogelijkheden. Tevens biedt de recreatieve ontwikkeling binnen de Hoeksche Waard en die aan de noordzijde van de Oude Maas interessante kansen voor het terrein. De locatie biedt zodoende kansen voor een veelheid aan functies op het gebied van wonen, (kleinschalige) bedrijvigheid, voorzieningen en recreatie. De ambitie

Ontwikkelingsbeeld Puttershoek en Maasdam

Contouren Puttershoek en Maasdam

nieuwe woongebieden	11 ha / 165 w
nieuwe werkgebieden	
wonen in een groene setting	
werken in een groene setting	
robuuste krek	
groene aders en groene randen	4,5 ha
verblijfsrecreatie	
overig	55 ha

Nieuwe toevoegingen binnen rode contouren (Puttershoek en Maasdam)

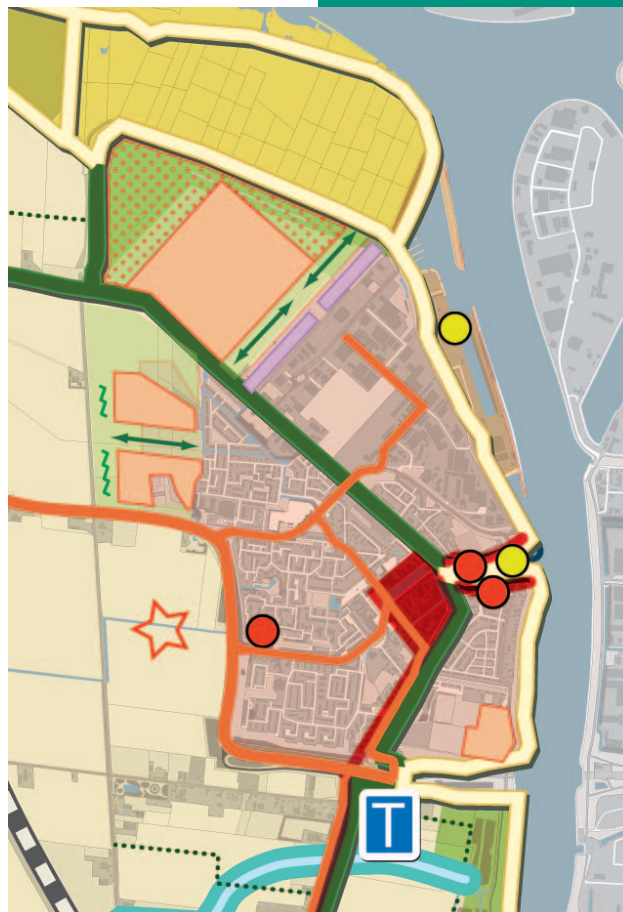
voor de transformatie van het Suikerfabriekterrein is gelet op voorgaande dan ook het toevoegen van een gebied met een hoogwaardige kwaliteit aan de Hoeksche Waard. Hierbij dient rekening gehouden te worden met bestaande activiteiten op het terrein. De ontwikkellocatie kenmerkt zich op dit moment door een overwegend extensief gebruik van de ruimte voor bedrijvigheid. Voor de functie bedrijvigheid wordt bij de ontwikkeling gestreefd naar meer intensief gebruik van de ruimte voor bij het Nationaal Landschap passende bedrijven. De verwachting is dat dit een positief effect op de werkgelegenheid zal hebben.

Voor de kortere termijn zijn diverse inbreidingen voorzien en twee uitbreidingslocaties, die al min of meer ingesloten zijn in bestaand bebouwd gebied. Tussen Puttershoek en Maasdam is een gebied aangegeven voor sport en groenvoorzieningen. Dit gebied is een groene buffer tussen de twee kernen.

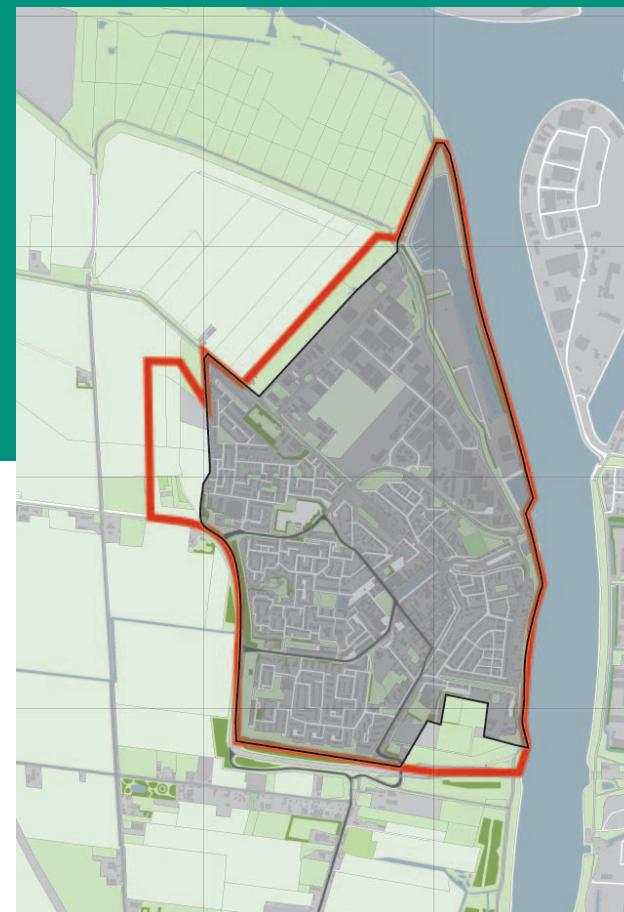
Voor Maasdam is op termijn een beperkte uitbreiding van 'wonen in een groene setting' voorzien aan de zuidzijde, deels in combinatie met sanering van glas.

Rode contour 2020

Het gebied tussen Puttershoek en Maasdam is opgenomen in de rode contour. Hier ligt de voorgenomen uitbreidingslocatie Rustenburg en de voorgestelde groene buffer met specifieke voorzieningen. Omdat de groene buffer aan drie zijden grenst aan bebouwd gebied, is dit conform de provinciale richtlijnen opgenomen in de rode contour.

Ontwikkelingsbeeld 's-Gravendeel

Contouren 's-Gravendeel

's-Gravendeel

Ruimtelijke karakteristiek

's-Gravendeel is een voorstraat-weteringdorp, met de voorstraten aan weerszijden van een wetering dwars op de dijk. Aan het einde van de wetering staat de kerk. De oude buitendijk loopt door het huidige bebouwde gebied (Molendijk, Strijense Dijk). Ten oosten van de oude dijk liggen twee jongere aanwaspolen met daartussen de gedempte buitenhaven. Daardoor is het oude centrum van de Dordtsche Kil af komen te liggen en mist 's-Gravendeel een uitgesproken oriëntatie op het water. Naar het noorden toe sluit de kern aan op het buitendijkse natuurgebied van Groot-Koninkrijk, maar hier vormen bedrijventerreinen een ruimtelijke barrière. Aan de westzijde grenst de kern aan Polder Nieuw-Bonaventura, een van de grootste open ruimten van de Hoeksche Waard. Aan de zuidkant liggen typische schilvormige aanwaspolen, met cultuurhistorisch waardevolle dijklinten. De dijklinten vormen recreatief aantrekkelijke verbindingen met de zuidrand van de Hoeksche Waard.

Ontwikkelingsbeeld 2030

De Drechtsteden doen onderzoek naar de transformatie van de locatie Klein Koninkrijk (HKS-Heuvelmanterrein en gemeentehaven). Aanleiding is de wens van zowel het bedrijf HKS als de gemeente om dit bedrijf vanwege het gebrek aan uitbreidingsmogelijkheden en de zware milieubelasting te verplaatsen. Een dergelijke ontwikkeling maakt het mogelijk om 's-Gravendeel weer aan het water te leggen en de historische relatie met de haven te herstellen. Het concept voor herontwikkeling beoogt een clustering van binnenvaart gerelateerde bedrijvigheid, efficiënter gebruik van het bedrijventerrein en op de zuidelijke punt, tegen de kern van 's-Gravendeel, woningbouw. De herontwikkeling van Klein Koninkrijk mag niet conflicteren met reeds bestaande bedrijventerreinen zoals Mijlpolder ('s-Gravendeel), Dordtse Kil/Zeehavengebied (Dordrecht) en Groote Lindt (Zwijndrecht). Realisatie van een dergelijk concept zal naar verwachting op z'n vroegst over ca. 10-15 jaar kunnen plaatsvinden.

Voor de kortere termijn zijn diverse kleinere inbreidingen voorzien en uitbreidingen aan de zuidzijde en de noordwestzijde. De uitbreiding aan de noordwestzijde is onderdeel van de voorgestelde westelijke langetermijnontwikkeling uit de Structuurvisie, gekoppeld aan omlegging van de N217. Gezien de lange termijn en de onzekerheden is het zuidelijk deel van deze westelijke uitbreiding als een indicatieve ster aangegeven.

Rode contour 2020

Binnen de rode contour is ruimte voor de gewenste zuidelijke uitbreiding en voor een beperkte uitbreiding in westelijke richting. Naar het noorden toe is een beperkte uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein opgenomen in de contour.

nieuwe woongebieden	11 ha / 165 w
nieuwe werkgebieden	4,5 ha
wonen in een groene setting	
werken in een groene setting	
robuuste krekens	
groene aders en groene randen	2 ha
zoekgebied verblijfsrecreatie	
overig	40 ha

Nieuwe toevoegingen binnen rode contouren ('s-Gravendeel)

Strijen

Programma gemeente Strijen

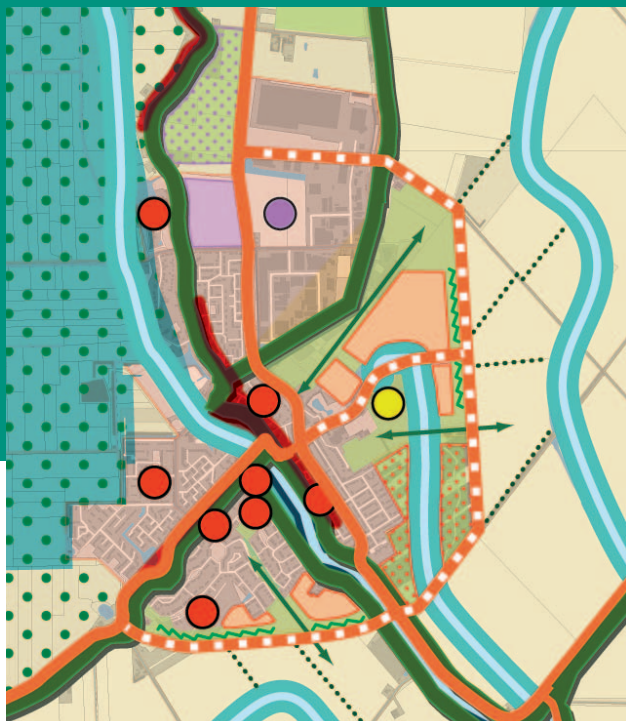
De gemeente Strijen heeft het beleid voor woningbouw vastgelegd in de volkshuisvestingsnota. Daarin is opgenomen dat de woningvoorraad in de kernen Cillaarshoek, Mookhoek en Strijensas in beginsel niet zal worden uitgebreid. De uitbreiding van de woningvoorraad zal met name in de kern Strijen plaatsvinden.

De volkshuisvestingsnota geeft aan dat er voornamelijk woningen gebouwd moeten worden voor de huisvesting van ouderen en jongeren. De woningen voor ouderen zullen met name gebouwd worden op inbreidingslocaties in het dorp, in verband met de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen. Hierbij kan gedacht worden aan levensloopbestendige en gelijkvloerse woningen dan wel appartementen. Voor de huisvesting van jongeren kan gedacht worden aan doorstroming of het anders labelen van de huurwoningvoorraad en aan nieuwbouw.

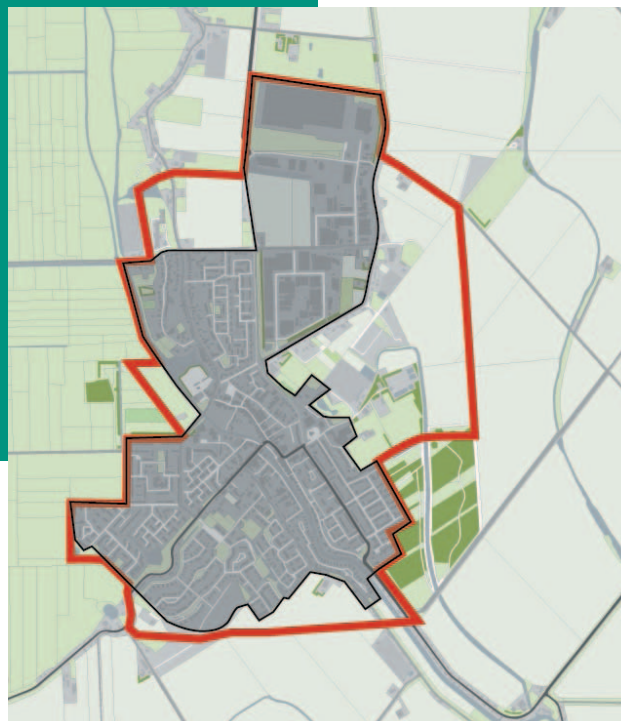
In vastgestelde plannen voor inbreiding en afronding is voorzien in ongeveer 100 woningen. Daarnaast is op een aantal locaties waarvoor nog geen plannen zijn vastgesteld ruimte voor inbreiding. Naar verwachting kunnen hier tot 2020 circa 175 woningen worden gebouwd, zodat voldaan wordt aan het provinciale criterium van 50 % inbreiding. Op grond van migratiesaldio 0 is de totale woningbehoefte tot 2020 berekend op 355 woningen.

Het streekplan geeft aan dat de gemeente Strijen in de periode tot 2005-2020 9 ha bedrijventerrein (netto) mag ontwikkelen. Hiervan is 5 ha gelegen binnen bestaand stads- en dorpsgebied. Aangrenzend is een uitbreiding voorzien van 4 ha (circa 6 ha bruto).

In Strijen is geen uitbreiding of verplaatsing van maatschappelijke voorzieningen voorzien buiten het bestaande stads- en dorpsgebied. Uit voorlopige gegevens van Waterschap Hollandse Delta blijkt dat er voor het stedelijk gebied een wateropgave ligt van 4,5 ha, waarvan 1 ha nabij het bedrijventerrein in de noordrand en 3,5 ha aan de oostrand van de kern.

Ontwikkelingsbeeld Strijen

Contouren Strijen

Strijen

Ruimtelijke karakteristiek

De kern Strijen ligt op een kruispunt van dijken, tussen verschillende typen polders. Aan de westzijde liggen de veenpolders van het Oude Land, met hun typische kleinschalige blokverkaveling, aan de oostzijde het grootschalige akkerbouwgebied van Polder Nieuw-Bonaventura. Deze polders behoren tot de grootste open ruimtes van de Hoeksche Waard. Het Oude Land is ook een waardevol natuurgebied. De kern Strijen ligt aan de oude historische route tussen Puttershoek en

Strijensas. De Keizersdijk en het havenkanaal tussen Strijen en Strijensas zijn cultuurhistorisch waardevolle landschapslijnen. Bijzonder zijn ook de (deels gedempte) wielen langs de dijken, restanten van vroegere dijkdoorbraken. Aan de oostzijde van de kern ligt het watertje de Oude Haven dat onderdeel uitmaakt van de (provinciale) ecologische hoofdstructuur.

De oudste bebouwing is ontstaan als lint langs de dijk van het water de Keen. In de loop der jaren zijn ook de andere polderdijken bebouwd. Op deze manier

ontstond het vingervormige bebouwingspatroon langs de dijken, dat later aangevuld is met bebouwing in de kwadranten tussen de dijken. In de kern is nog een haven aanwezig. Er is derhalve sprake van een dijkdorp met haventje. Op een aantal plaatsen vormen de open plekken tussen de bebouwing nog directe verbindingen met het buitengebied.

Ontwikkelingsbeeld 2030

Om het doorgaand verkeer uit de dopskern te weren en de ontsluiting van de bestaande zuidelijke uitbreiding (Land van Essche) te verbeteren zal een nieuwe zuidelijke en oostelijke randweg worden aangelegd. Het tracé van de nieuwe randweg is al vastgelegd en bij de in het verleden uitgevoerde ruilverkaveling is al gezorgd voor een goede inpassing in de landbouwkundige structuur. De randweg is tevens een logische begrenzing van de afronding van het Land van Essche en van de gewenste toekomstige dorpsuitbreiding in oostelijke richting.

De oostelijke uitbreiding sluit goed aan op het centrum en de daar aanwezige winkelveorzieningen. Ook het bedrijventerrein en de sportvelden zijn vanuit deze locatie goed per fiets te bereiken. Conform het inrichtingsprincipe 'vensters op het landschap' worden twee groene aders voorgesteld tussen het bebouwd gebied en het buitengebied: één ten zuiden van de Oud Bonaventurase Dijk en één gekoppeld aan de sportvelden. De aanwezige kreek wordt uitgebouwd tot een centraal park, met ruimte voor natuur en waterberging. De randweg wordt ingericht als 'parkweg' met laanbeplanting en brede bermen. De rioolwaterzuivering

langs de kreek zou wellicht op termijn getransformeerd kunnen worden in een woongebied. In het zuidelijk deel vormen de aanwezige bossen een geschikte omgeving voor de ontwikkeling van een bijzonder groen woonmilieu. Voor zover functiewijziging van bestaand bos in het kader van integrale gebiedsontwikkeling gewenst is, zullen eventuele negatieve effecten op de natuur gecompenseerd worden.

Aan de noordzijde van de kern is een uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein voorzien, westelijk van de Trambaan. Deze wordt deels als een groen bedrijventerrein ingericht, om een goede aansluiting op het landschap te maken en een representatieve groene entree tot het dorp vorm te geven. Daarnaast is in de kern een aantal bedrijven aanwezig. Er wordt naar gestreefd deze bedrijven te saneren dan wel te verplaatsen naar het bedrijventerrein. Hierdoor ontstaat ruimte voor woningbouw of kleinschalige voorzieningen in bestand bebouwd gebied. Ook enkele groene ruimten bieden mogelijkheden voor inbreiding. Er is echter voor gezorgd dat er voldoende open ruimte in de kern aanwezig blijft, om het dorps karakter te handhaven.

Rode contour 2020

Het zuidelijk deel van de uitbreiding van het bedrijventerrein aan de noordzijde, de afronding van het Land van Essche aan de zuidzijde en het noordelijk deel van de oostelijke uitbreiding zijn opgenomen in de rode contour. Hiermee kan op een goede manier invulling worden gegeven aan het gewenste programma tot 2020. De rode contour volgt het tracé van de randweg, met uitzondering van het zuidoostelijk deel. Het 'wo-

nen in een groene setting' is buiten de contour gelaten, omdat de ontwikkeling van dit gebied pas na 2020 aan de orde is. De kreekoevers en de groene aders en randen zijn wel meegenomen in de rode contour, omdat de aanleg van deze elementen integraal onderdeel uitmaakt van de dorpsuitbreiding.

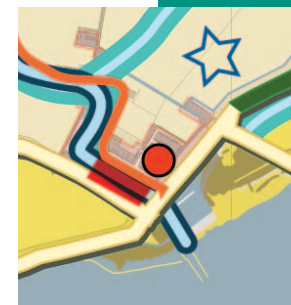
Strijensas

Ruimtelijke karakteristiek

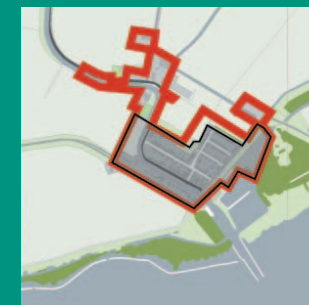
Strijensas is een rustige woonkern ten zuiden van Strijen, waar het havenkanaal van Strijen uitkomt in het Hollandsch Diep. Het havenkanaal is cultuurhistorisch waardevol en maakt tevens onderdeel uit van de (provinciale) ecologische hoofdstructuur. Een deel van de bebouwing nabij de Strijense Haven heeft een grote cultuurhistorische waarde. De aanwezige jachthaven vormt een belangrijk element in het dorpje. Deze jachthaven is kleinschalig en rustig van karakter.

Ontwikkelingsbeeld 2030

Voor Strijensas is geen uitbreiding van het aantal woningen voorzien. Wel is er ruimte voor herstructurering van de bestaande woningvoorraad. Strijensas is in regionaal verband aangewezen als recreatief knooppunt, met ruimte voor de ontwikkeling van verblijfsrecreatieve voorzieningen in combinatie met natuur- en landschapsontwikkeling. Op dit moment zijn er echter nog geen concrete plannen voor de ontwikkeling van dergelijke voorzieningen. Daarom is in het ontwikkelingsbeeld 2030 met een ster een indicatieve locatie aangeduid.

Ontwikkelingsbeeld Strijensas

Contouren Strijensas

Rode contour 2020

De rode contour is iets ruimer dan de bestaande contour uit het streekplan, omdat ook een deel van de bebouwing langs het havenkanaal is meegenomen. De mogelijke voorzieningen voor verblijfsrecreatie zijn nog niet opgenomen in de rode contour, omdat hiervoor nog geen concrete locatie in beeld is.

nieuwe woongebieden	18 ha / 270 w
nieuwe werkgebieden	6 ha
wonen in een groene setting	
werken in een groene setting	
robuuste kreken	2,5 ha
groene aders en groene randen	13,5 ha
overig	60 ha

Nieuwe toevoegingen binnen rode contouren (Strijen)

Cromstrijen

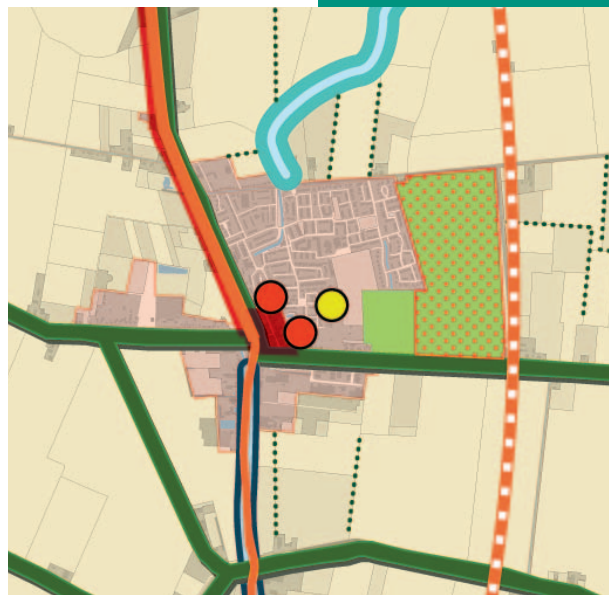
Programma gemeente Cromstrijen

De gemeente Cromstrijen wil Numansdorp laten uitgroeien tot een regionaal nautisch centrum. Voor Klaaswaal streeft Cromstrijen naar het behoud van de bestaande omvang met een voorzieningenniveau dat gericht is op de primaire levensbehoeften. Een definitieve afronding van Klaaswaal is voorzien voor na 2020. Beide dorpen moeten een dorps karakter behouden. Dat betekent dat inbreiding niet zover mag gaan dat alle open ruimten verloren gaan. Verder wil Cromstrijen huisvesting bieden die aansluit op de vraag en de wensen van de inwoners. Toevoegingen aan de woningvoorraad wil Cromstrijen in hoofdzaak in Numansdorp realiseren, omdat het voorzieningenniveau daar hoger is dan in Klaaswaal en omdat dit de realisering van het nautisch centrum zal ondersteunen. In Klaaswaal is ruimte voor toevoegingen aan de woningvoorraad in het kader van inbreiding. Zowel in Klaaswaal als Numansdorp wil Cromstrijen de bestaande voorraad passend maken en houden aan de veranderende woningvraag.

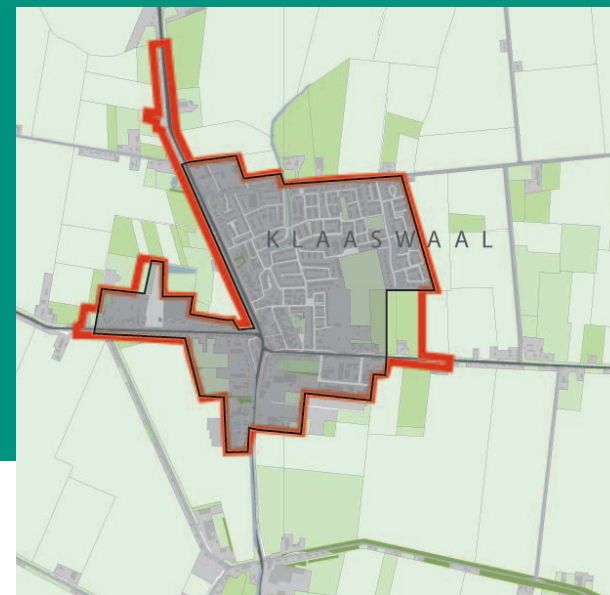
Uit de regionale woonvisie blijkt dat er voornamelijk woningen gebouwd moeten worden voor de huisvesting van ouderen en jongeren. De woningen voor ouderen zijn vooral voorzien op inbreidingslocaties, in verband met de aanwezigheid van voorzieningen. Cromstrijen denkt hierbij aan levensloopbestendige woningen, zowel grondgebonden als appartementen. Voor de huisvesting van jongeren denkt Cromstrijen in eerste instantie aan aanpassing of het anders labelen van de bestaande (huurwoning)voorraad en pas in tweede instantie aan nieuwbouw. De nieuwbouw voor jongeren kan ook buiten het centrum plaatsvinden.

Cromstrijen wil ook eengezinswoningen aan de voorraad toevoegen, omdat hier behoefte aan zal zijn, enerzijds door aanpassing of herlabeling van bestaande eengezinswoningen voor andere doelgroepen en anderzijds door de komst van TNO. Om de extra druk op de woningmarkt als gevolg van de komst van TNO te compenseren is in het verleden afgesproken dat 300 woningen extra gebouwd mogen worden, bovenop de 500 woningen die zijn berekend op grond van het overeengekomen quotum voor migratiesaldo 0. De inbreidingscapaciteit tot 2020 op basis van concrete plannen, inclusief de transformatie van het bedrijventerrein bij de dorpshaven, bedraagt circa 515 woningen. Daarnaast is er nog een aantal locaties waarvoor nog geen concrete plannen in beeld zijn, maar die op termijn ontwikkeld zouden kunnen worden.

Verder wil Cromstrijen ruimte geven voor de vestiging van kleinschalige en lokaal gebonden bedrijven. Beperkte uitbreiding van het areaal aan bedrijventerreinen is daarom uitgangspunt. Volgens het streekplan is tot 2010 nog een contingent van 7 ha netto beschikbaar. Voor de periode 2010-2020 kent het streekplan aan Cromstrijen nog een oppervlakte van 6 ha (netto) toe. Daarnaast is in het verleden afgesproken dat bij transformatie van het terrein van houthandel 't Hooft en Van Prooijen bij de dorpshaven van Numansdorp (7 ha) het betreffende bedrijventerrein binnen de gemeente gecompenseerd zal worden. Het totale programma tot 2020 bedraagt dus 20 ha. Wat betreft het recreatieve programma voor het nautisch centrum wordt gedacht aan circa 600 nieuwe recreatieve verblijfseenheden en circa 750 ligplaatsen voor boten, waarvan ongeveer 250 in de uit te breiden dorpshaven.

Ontwikkelingsbeeld Klaaswaal

Contouren Klaaswaal

Numansdorp en Klaaswaal

Ruimtelijke karakteristiek

Kenmerkend is de schillenstructuur van aanwaspolen, die van noord naar zuid in ouderdom afnemen. Dwars daarop staat de historische as tussen Oud-Beijerland en Numansdorp, via de Stougjesdijk en het havenkanaal vanaf Klaaswaal, langs de Rijksstraatweg. Deze as kan landschappelijk en recreatief versterkt worden door historische elementen te versterken, de kruisingen van kreken en dijken beter beleefbaar te maken en doorzichten naar de aangrenzende open polderuimten veilig te stellen. De kreken en dijken vormen als het ware de treden van de ladderstructuur langs de historische noord-zuid as. Ze geleiden de relatief verdichte zone tussen Klaaswaal en Numansdorp en ze hechten de dorpen stevig aan het omliggende landschap. In de Structuurvisie zijn de kreken en dijken aangewezen als dragers van de groenblauwe structuur. Daarnaast is de 'groene zoom' van binnen- en buitendijkse natuur- en recreatiegebieden rondom de hele Hoeksche Waard een drager van de groenblauwe structuur.

Klaaswaal ligt centraal in de Hoeksche Waard en grenst aan grote open ruimten. Numansdorp ligt in de iets meer verdichte zuidrand, met kleinere polders en relatief veel boomgaarden. Markant zijn hier de doorzichten 'van dijk tot dijk'. Het Hollands Diep is weer extreem open, maar door de beperkte toegankelijkheid van de oevers is dit momenteel moeilijk te ervaren.

Ontwikkelingsbeeld 2030

Om de dorpskernen te ontlasten en bestaande en toekomstige woon- en werkgebieden te ontsluiten zijn

nieuwe randwegen om de kernen gepland. Knelpunten zijn de Molendijk in Klaaswaal en de Voorstraat in Numansdorp. De aangegeven tracés zijn indicatief. Dat geldt ook voor de aangegeven ontsluiting van het TNO-terrein in de Hogezaandse Polder. Voor de nieuwe wegen is zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande wegen en kavelrichtingen. De randwegen zijn mede bepalend voor de toekomstige uitbreidingsrichtingen. Het langetermijnbeleid van de gemeente is neergelegd in de ontwikkelingsvisie De Verdieping.

Het nautisch centrum moet Numansdorp verbinden met het Hollands Diep en vormt de bekroning van de historische noord-zuidas. Het gaat hier om integrale gebiedsontwikkeling met als bouwstenen woningbouw, watersport (uitbreiding van de dorps haven), verblijfsrecreatie, natuurontwikkeling (zowel buitendijks als binnendijks), recreatie en bijbehorende voorzieningen. De belangrijkste kwaliteitskaders zijn vastgelegd in het ontwikkelingsbeeld 2030:

- een zonering in oost-westrichting van groen met recreatie en nieuwe landgoederen in de Torensteepolder via een centraal woongebied met watersportvoorzieningen langs het havenkanaal naar een watergebied met recreatiewoningen in de Molenpolder; het watergebied krijgt een open verbinding met het buitenwater, wat potenties biedt voor bijzondere zoetwatergetijdennatuur;
- een geleding in noord-zuidrichting door de dwarsdijken en door een aantal groene of blauwe vingers; de Torensteepolderse Kade wordt een robuuste groene as met nieuwe landgoederen die in westelijke richting als een groene vinger doorloopt

in de nieuwe uitbreiding en in oostelijke richting doorloopt tot aan de Schuringse Havenkade.

De gronden tussen de landgoederenstrook en de bestaande dijken blijven open en krijgen een ecologische en recreatieve functie (als onderdeel van de landgoedontwikkeling). Op deze wijze worden de kernkwaliteiten van het landschap versterkt en ontstaat een bijzonder 'landelijk' woonmilieu in de Torensteepolder. Samen met de bestaande en nieuwe buitendijkse natuurgebieden (o.a. de Oostersche Bekade Gorzen, de uitbreiding van de oeverlanden door zandsuppletie en het nieuwe watergebied in de Molenpolder) ontstaat een grotere stapsteen in de ecologische reeks van de Biesbosch tot de Voordelta. Het westelijk deel van de Torensteepolder is inplaatsingsgebied voor nieuwe agrarische bedrijven van buiten de regio en houdt een agrarische functie. Wel zal gezorgd worden voor een goede recreatieve ontsluiting en een goede landschappelijke inpassing van de nieuwe landbouwbedrijven.

Voor de bestaande dorpsranden van Numansdorp en Klaaswaal wordt gestreefd naar 'vergroening' middels kleinschalige woningbouw in combinatie met de ontwikkeling van boomgaarden, parkgebieden, recreatieboerderijen of boselementen. Hier is het inrichtingsprincipe 'rafelranden' van toepassing. De aangegeven zone ten westen van Numansdorp is tevens inpassingsgebied voor eventueel uit te plaatsen sportvelden of andere voorzieningen als gevolg van inbreiding.

De uitbreiding van bedrijvigheid is geconcentreerd rond het bestaande bedrijventerrein Numansdorp-

Noord. Aan de noordzijde kan extra kreekontwikkeling voor een goede landschappelijke inpassing zorgen, aan de westzijde wordt een strook voor bedrijfswoningen gereserveerd om naar de Rijksstraatweg toe een kleinschaliger bebouwingsbeeld te krijgen, passend bij het karakter van de historische noord-zuidas. Aan de oostzijde is een afronding in de vorm van 'werken in een groene setting' voorgesteld, gekoppeld aan het voorgestelde randwegtracé. Voor het hele bedrijventerrein is het inrichtingsprincipe 'groen bedrijventerrein' van toepassing.

Rode contour 2020

Voor de begrenzing van de rode contour is prioriteit gelegd bij de ontwikkeling van het nautisch centrum. Het uitbreidingsprogramma voor woningbouw tot 2020 is hier geconcentreerd en een zo groot mogelijk deel is opgenomen in de rode contour. Hierdoor ontstaat maximale flexibiliteit voor de gewenste integrale gebiedsontwikkeling. Het oostelijk deel van het woongebied aan het havenkanaal kan na 2020 worden gerealiseerd en is buiten de contour gelaten. De aanleg van de nieuwe landgoederen is al eerder voorzien, maar deze hoeven niet binnen de rode contour te vallen. De Molenpolder heeft in het streekplan de aanduiding verblijfsrecreatie gekregen en valt dus al binnen de huidige contour. Het hele gebied binnen de contour is onderdeel van de 'schakelzone' uit het streekplan.

Ontwikkelingsbeeld Numansdorp

De TNO-locatie in het zuidwestelijk deel van de Hogezandse Polder is begrensd conform de huidige inrichtingsschets van DLG. Verder zijn de uitbreidingen van het bestaande bedrijventerrein in Numansdorp-Noord en enkele erven en groengebieden in de dorpsranden opgenomen in de contour.

nieuwe woongebieden	36 ha / 540 w
nieuwe werkgebieden	11 ha
wonen in een groene setting	
werken in een groene setting (incl. 18 ha TNO)	26 ha
robuuste krekens	
groene aders en groene randen	6 ha
overig	16 ha

Nieuwe toevoegingen binnen rode contouren (Numansdorp)

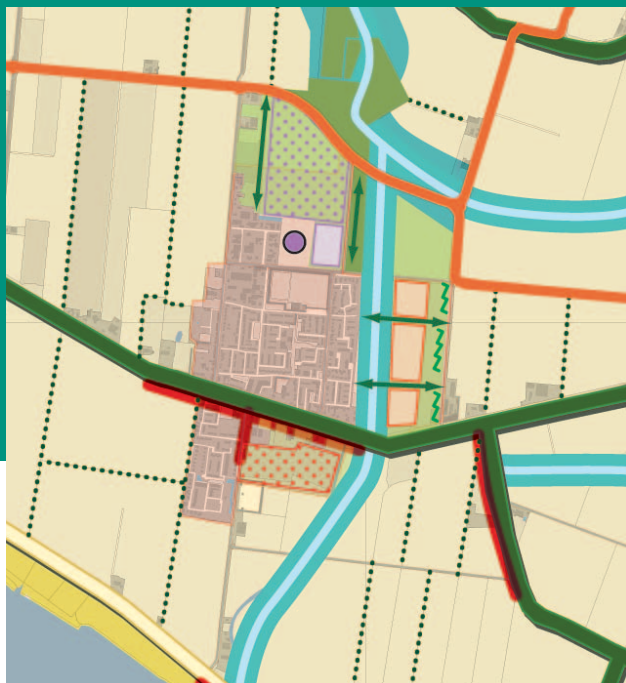
Contouren Numansdorp

Korendijk

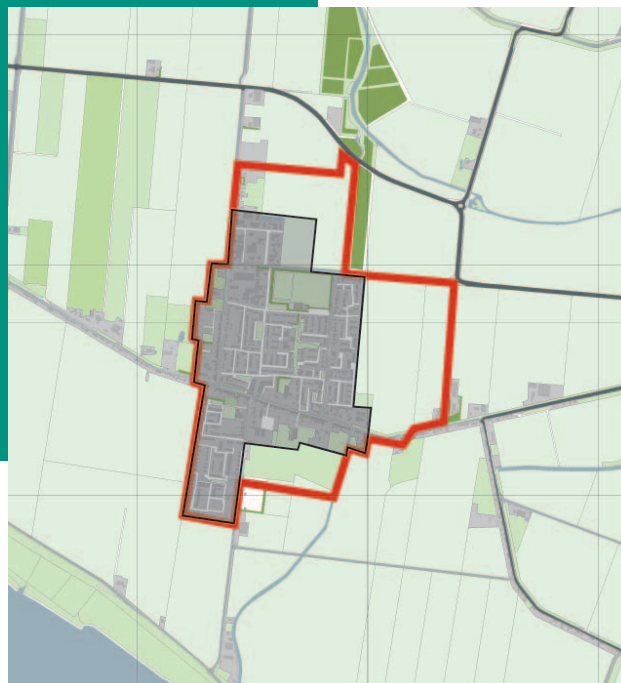
Programma gemeente Korendijk

De Structuurvisie Korendijk 2020 dient voor de gemeente als uitgangspunt voor het bepalen van in- en uitbreidingslocaties. In de Structuurvisie is weergegeven hoe de gemeente wenst om te gaan met ruimtelijke ontwikkelingen tot 2020. Een duurzame omgeving, leefbaarheid en vitaliteit zijn daarbij leidende thema's. Om het open landschap te sparen worden de dorpen compact gehouden. Inbreiding gaat in beginsel voor uitbreiding van de dorpen, maar mag niet ten koste gaan van de leefbaarheid van de kernen. Dit betekent dat er aansluiting gezocht wordt bij de dorpse schaal en niet wordt gestreefd naar stedelijke verdichting. Gezien de huidige compacte opbouw van de dorpen is op inbreidingslocaties geen grote toename van het aantal woningen te verwachten. Op basis van een uitgevoerde inventarisatie van inbreidingsmogelijkheden is geconcludeerd dat binnen de bestaande contouren ruimte gevonden kan worden voor circa 65 woningen (tot 2020). Op basis van migratiesaldo 0 is een woningbehoefte van circa 420 woningen berekend. Korendijk komt dus niet aan 50 % inbreiding. Voor wat betreft uitbreidingen wordt gestreefd naar een evenredige verdeling over de verschillende kernen.

Voor bedrijventerreinen is in het streekplan tot 2020 7 ha uitbreidingsruimte voorzien. De gemeente heeft ervoor gekozen om de uitbreidingen te concentreren bij het bestaande bedrijventerrein in Zuid-Beijerland.

Ontwikkelingsbeeld Zuid-Beijerland

Contouren Zuid-Beijerland

Zuid-Beijerland

Ruimtelijke karakteristiek

Zuid-Beijerland is een echt dijkdorp. De oudste bebouwing ligt aan de Dorpsstraat. Deze dijk maakt deel uit van de voorgestelde 'toeristische oost-westas' uit de groenblauwe structuur. Aan de noordzijde van de Dorpsstraat liggen de latere uitbreidingen. Een deel van de oorspronkelijke dijkbebouwing aan deze zijde is verdwenen, wel ligt er nog een fraaie (zorg)boerderij. De ligging van die boerderij is typerend voor de dijkenstructuur van de Hoeksche Waard: de oude boerderijen liggen meestal aan de 'polderzijde' van de dijk, aan de

voet, de woonbebouwing ligt meestal aan de 'zeezijde' van de dijk, op de kruin. De jongere aanwasolders aan de zuidzijde hebben een grootschaliger karakter dan de oude aanwasolders aan de noordzijde. Aan de noordkant liggen boomgaarden en kleinere bouselementen. Naar het zuiden toe zijn er vanaf de Dorpsstraat plaatselijk nog doorkijkjes naar het open achterland, met name bij de kruising van de kreek. Niet typisch is de meest recente uitbreiding ten zuiden van de dijk. Voor deze uitbreidingsrichting is gekozen vanwege de ligging nabij het dorpscentrum.

Ontwikkelingsbeeld 2030

Mede omdat de ontsluiting vanaf de noordkant van de kern wordt verzorgd, zijn de uitbreidingen vooral aan deze zijde van de dijk gesitueerd. Aan de noordrand is een uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein voorzien, deels in een groene setting. Het bedrijventerrein heeft een directe aantakking op de randweg, zodat er geen verkeer door woongebieden hoeft. De aanwezige bouselementen langs de kreek en langs de randweg kunnen worden uitgebreid voor een goede landschappelijke inpassing van het bedrijventerrein. Hier is het inrichtingsprincipe 'groen bedrijventerrein' van toepassing.

Aan de oostzijde is een uitbreiding voor woningbouw voorzien. Aansluitend op de ruimtelijke structuur van de huidige woonwijk zijn twee groene aders voorzien als verbinding tussen het bebouwd gebied en het buitengebied. Tussen de bebouwing en de aanwezig polderweg is een 'groene rand' open gehouden, die voor een verdere inpassing moet zorgen. Dit kan een

parkgebied worden of agrarisch gebied met recreatief medegebruik. De kreek tussen de bestaande woonwijk en de uitbreiding wordt als parkgebied opgenomen in het bebouwd gebied, met ruimte voor natuur en waterberging. De kreek is tevens een recreatieve en ecologische verbinding met het buitengebied.

Aan de zuidzijde is gekozen voor een afronding van de dorpsrand met 'wonen in een groene setting'. Aan de oostzijde vormt de aanwezige kreek een logische begrenzing. Naar het zuiden toe is een duurzame overgang naar het open polderlandschap te maken. De ontsluiting wordt verzorgd vanaf de westkant. Omdat het om een beperkt aantal woningen gaat, blijft de extra verkeersbelasting op de bestaande wegen beperkt.

Rode contour 2020

De nieuwe woongebieden inclusief de bijbehorende groene aders en randen zijn in hun geheel opgenomen in de rode contour, om te kunnen voldoen aan het gewenste programma. Van het bedrijventerrein is alleen het zuidelijk deel opgenomen, een eventuele uitbreiding naar het noorden toe is pas na 2020 aan de orde.

nieuwe woongebieden	6,5 ha / 95 w
nieuwe werkgebieden	2 ha
wonen in een groene setting	7 ha / 35 w
werken in een groene setting	6,5 ha
robuuste kreken	5 ha
groene aders en groene randen	7 ha
overig	18 ha

Nieuwe toevoegingen binnen rode contouren (Zuid-Beijerland)

Ontwikkelingsbeeld Goudswaard

Goudswaard

Ruimtelijke karakteristiek

Goudswaard is ontstaan op een kreekkrug en ligt in een oude opwaspolder, met een typische 'renaissancistische' blokverkaveling. Het historische centrum ligt aan de kreek met een haventje. Ten noorden en westen van de kern liggen jonge aanwaspolen, met een open karakter. Omdat het dorp niet 'over de dijk is gesprongen' is het verschil tussen de verschillende poldertypen goed ervaarbaar. Het dorp ligt op de uiterste punt van de Hoeksche Waard en kent weidse vergezichten over het deltalandschap. Plannen voor natuurontwikkeling in het Spuimondgebied zullen het deltakarakter versterken en dragen bij aan de ontwikkeling van een doorgaande groene zoom om de hele Hoeksche Waard. De uitbreidingen van het dorp hebben vooral in

Contouren Goudswaard

oostelijke richting plaatsgevonden, waardoor het oude centrum asymmetrisch is komen te liggen.

Ontwikkelingsbeeld 2030

Rond de oude haven ligt een bijzondere transformatieopgave en is ruimte voor kleinschalige woningbouw, deels gekoppeld aan natuur- en recreatieontwikkeling langs de kreek en in de Leenheerenpolder. Ten westen van de kreek is 'wonen in een groene setting' voorgesteld: dit is bij uitstek een gebied voor toepassing van het inrichtingsprincipe 'wonen aan de kreek'. Door deze ontwikkelingen komt het historisch centrum centraler te liggen en kan het dorp een betere aanhechting krijgen aan het landschap. De ligging aan de 'groene zoom' biedt ook extra recreatieve mogelijkheden. Ook in oostelijke richting is een uitbreiding voorzien, volgens het principe 'rafelranden'.

Rode contour 2020

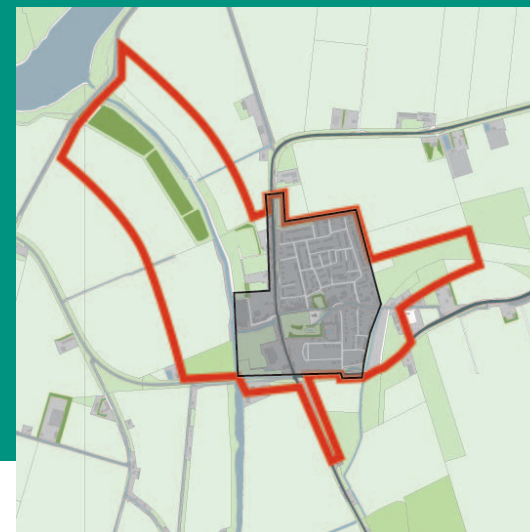
De contour omvat de westelijke en oostelijke uitbreidingen inclusief het bijbehorende groen. Ook het bedrijventerreintje De Stiel is opgenomen in de contour. De transformatielocaties rond de haven liggen in bestaand bebouwd gebied.

nieuwe woongebieden	4 ha / 60 w
nieuwe werkgebieden	
wonen in een groene setting	5 ha / 25 w
werken in een groene setting	
robuuste kreken	1 ha
groene aders en groene randen	2,5 ha
overig	14 ha

Nieuwe toevoegingen binnen rode contouren (Goudswaard)

Ontwikkelingsbeeld Piershil

Contouren Piershil

Piershil

Ruimtelijke karakteristiek

Piershil is een typisch voorstraatsdorp met de historische as haaks op de dijk. Het dorp ligt 'achter de dijk' in een oude opwaspolder. Het verschil met de latere (meest onbebouwde) aanwasolders is daardoor nog goed zichtbaar. Ten westen van het dorp loopt het Piershilsche Gat, dat voor de bedijkingen de eilanden van Goudswaard en Piershil van elkaar scheidde. Aan het Piershilsche Gat ligt de, nu afgedamde, oude haven van Piershil. Het Piershilsche Gat en de aangrenzende Sluisjesdijk zijn belangrijke dragers van de groenblauwe structuur. De aanwasolders maken deel uit van de 'groene zoom' rond de Hoeksche Waard. Piershil ligt dus op een belangrijk kruispunt van recreatieve en ecologische structuren.

Ontwikkelingsbeeld 2030

De bijzondere positie van Piershil in de ecologische en recreatieve structuur wordt ondersteund door het project Swaneblake: de ontwikkeling van de kreekmonding en de aangrenzende polders voor natuur en recreatie. Aan weersijden van de kreek is een zoekgebied voor verblijfsrecreatieve voorzieningen in een groenblauwe setting aangegeven, aansluitende op bestaande bouselementen. Voor zover functiewijziging van bestaand bos in het kader van integrale gebiedsontwikkeling gewenst is, zullen eventuele negatieve effecten op de natuur gecompenseerd worden. Rond de oude haven liggen verschillende potentiële transformatielocaties, maar hier zijn nog geen concrete plannen voor vastgesteld. Op termijn is hier woningbouw mogelijk. Voor de kortere termijn is een uitbreiding in

oostelijke richting voorzien, gekoppeld aan de aanwezige kreek het Klaasgat. Hier is het inrichtingsprincipe 'wonen aan de kreek' van toepassing en kan Piershil een fraaie groene dorpsrand en groene entree krijgen.

Rode contour 2020

Het project Swaneblake is een voorbeeld van integrale gebiedsontwikkeling en daarom is het gehele zoekgebied voor verblijfsrecreatie opgenomen in de rode contour. Aan de westzijde is de voorgestelde uitbreiding aan de kreek opgenomen in de rode contour, waarbij ook de aan te leggen kreekoevers en groene randen en aders zijn meegenomen.

nieuwe woongebieden	5,5 ha / 85 w
nieuwe werkgebieden	
wonen in een groene setting	
werken in een groene setting	
robuuste kreken	1,5 ha
groene aders en groene randen	2,5 ha
verblijfsrecreatie	12 ha
overig	22 ha

Nieuwe toevoegingen binnen rode contouren (Piershil)

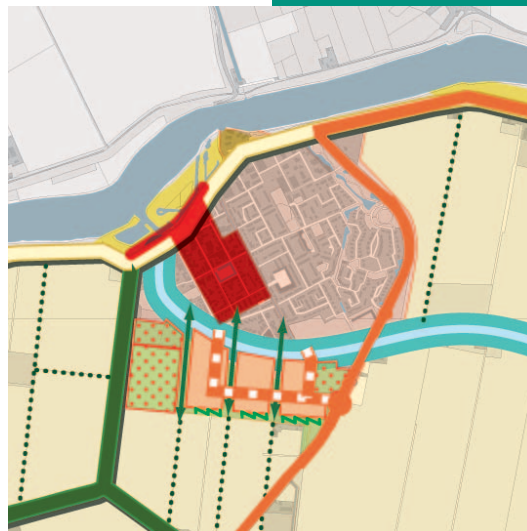
Nieuw-Beijerland

Ruimtelijke karakteristiek

Nieuw-Beijerland is een typisch voorstraatdorp met drie historische assen haaks op de dijk: de Voorstraat, de Middelstraat en de Achterstraat. Het dorp heeft een duidelijke oriëntatie op het Spui, met de oude haven, de windmolen en de veerstoep als bijzondere elementen. Het buitendijkse rabattenlandschap maakt deel uit van de groene zoom rond de Hoeksche Waard. De nieuwe randweg Buitenom en de Nieuw-Beijerlandse Kreek vormen een duidelijke begrenzing, maar sluiten de kern ook af van het binnendijkse polderland. Het dorp ligt als het ware met de rug naar het landschap.

Ontwikkelingsbeeld 2030

De randweg wordt als een harde grens geaccepteerd, maar in zuidelijke richting maakt Nieuw-Beijerland de sprong over de kreek. Hiermee komt het historisch centrum centraler te liggen en wordt de kreek als groengebied opgenomen in het bebouwd gebied, volgens het inrichtingsprincipe 'wonen aan de kreek'. Nabij het oude centrum zijn aan de kreek al inbreidingsplannen uitgevoerd. Naar het polderland toe wordt een 'rafelrand' ingericht met groene aders en randen. Vanaf de randweg kan de uitbreiding eenvoudig ontsloten worden. Aan de westkant wordt de uitbreiding naar de dijk toe afgerond met 'wonen in een groene setting'.

Ontwikkelingsbeeld Nieuw-Beijerland

Contouren Nieuw-Beijerland

Rode contour 2020

Om te kunnen voldoen aan het gewenste woningbouwprogramma is vrijwel de gehele zuidelijke uitbreiding opgenomen in de rode contour. Het oostelijk deel rond de nieuwe ontsluitingsweg komt als eerste aan bod. Het westelijk deel is pas na 2020 aan de orde en is buiten de rode contour gelaten.

nieuwe woongebieden	10,5 ha / 160 w
nieuwe werkgebieden	
wonen in een groene setting	4 ha / 20 w
werken in een groene setting	
robuuste kreken	2,5 ha
groene aders en groene randen	4 ha
overig	15 ha

Nieuwe toevoegingen binnen rode contouren (Nieuw-Beijerland)

Oud-Beijerland

Programma gemeente Oud-Beijerland

De gemeente Oud-Beijerland heeft haar toekomstvisie vastgelegd in de Integrale Visie Dorpsontwikkeling. Daarin is geconcludeerd dat voor het behoud van de leefbaarheid, de lokale werkgelegenheid en een passend woningaanbod uitbreiding van het dorp noodzakelijk is (naast inbreiding). Uitbreiding is mogelijk met behoud en versterking van het ruimtelijk raamwerk, waaronder de kreken, dijken en groene flanken. Daarnaast is een 'meegroeïend' ontsluitingsnetwerk noodzakelijk. In het kader van de Integrale Visie Dorpsontwikkeling heeft onderzoek plaatsgevonden naar de woningbehoefte en de in- en uitbreidingscapaciteit. In vastgestelde plannen voor inbreiding en afronding (binnen bestaande contour) die met enige zekerheid vóór 2020 uitgevoerd kunnen worden is capaciteit aanwezig voor ongeveer 985 woningen (waarvan een deel inmiddels sinds 2005 is gebouwd). Op grond van de verdeling van het overeengekomen aantal woningen van 3.250 over de gemeenten bedraagt het netto woningbouwprogramma voor Oud-Beijerland 910 woningen. Om voldoende flexibiliteit te hebben in de uitvoering en verwachte planuitval te kunnen compenseren is aanvullend nog uitbreidingscapaciteit nodig voor 220 woningen.

Wat betreft bedrijventerrein is er op grond van het streekplan behoefte aan 31 ha netto bedrijventerrein, inclusief 9,5 ha voor compensatie van te transformeren bedrijventerrein.

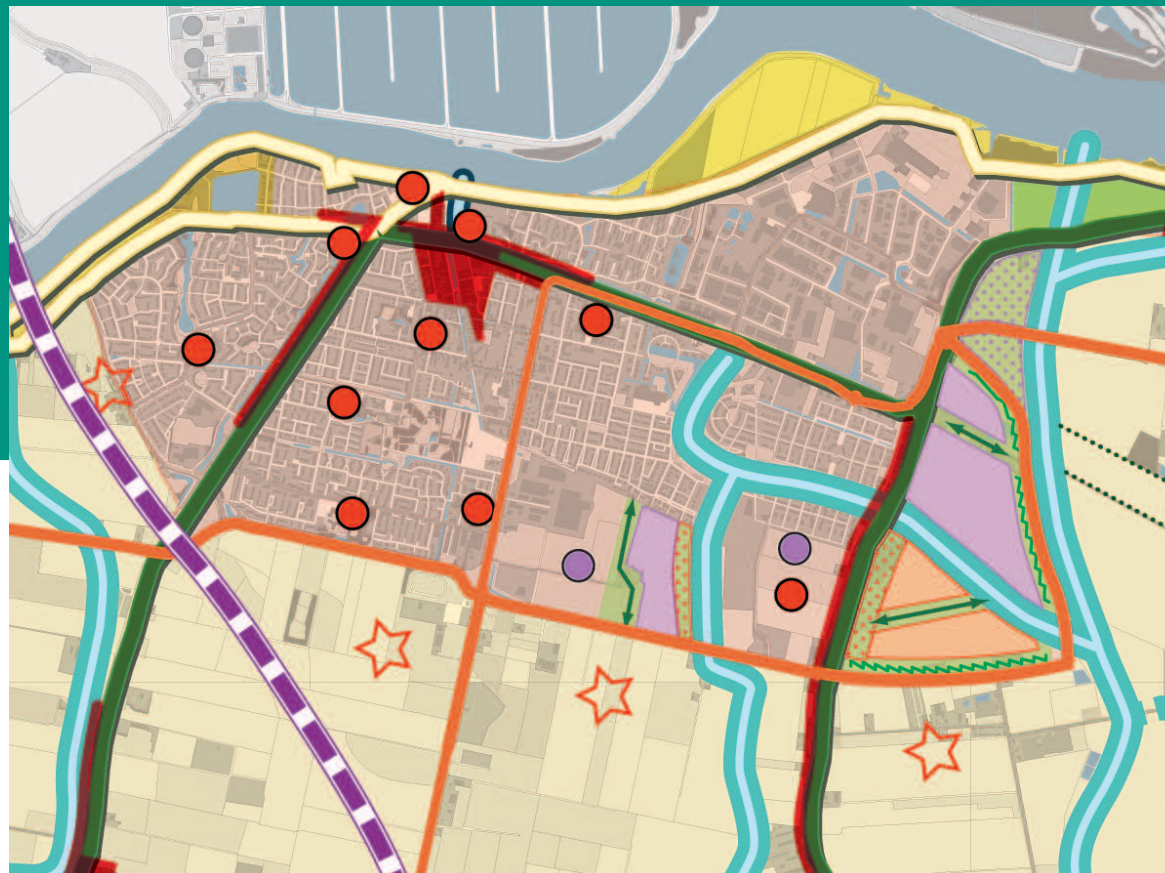
Oud-Beijerland

Ruimtelijke karakteristiek

Oud-Beijerland is een gaaf voorbeeld van een voorstraat-weteringdorp. De voorstraat ligt aan weerszijden van een gegraven wetering. De wetering is overspannen door het raadhuis uit 1622. Door de sterke groei zijn in de loop van de tijd dijken en kreken opgenomen in het stedelijk weefsel. Deze vormen een sterk ruimtelijk raamwerk met vaak een recreatieve en ecologische functie. Bijzondere dijken zijn de Molendijk, de Oosdijk en de Zinkweg. Aan de oostzijde vormt de vertakte kreek van De Boezem een robuuste waterstructuur in het stedelijk gebied. Verder heeft Oud-Beijerland een duidelijke oriëntatie op het buitenwater en vormen de buitendijkse natuurgebieden een aantrekkelijk uitlooptgebied. Aan de zuidkant grenst Oud-Beijerland aan één van de grootste open polders van de Hoeksche Waard, maar de inrichting van de randzone, met een drukke weg en veel bedrijvigheid maakt deze kant minder aantrekkelijk voor recreatie.

Ontwikkelingsbeeld 2030

Naast de diverse inbreidings- en afrondingslocaties zijn in de Integrale Visie Dorpsontwikkeling uitbreidingen voorzien in oostelijke richting en -voor de langere termijn- in zuidelijke richting. De oostelijke uitbreiding is gekoppeld aan de geplande nieuwe randweg, die nodig is om de bestaande Stougjesdijk te ontlasten en ook al in het streekplan is aangegeven. Ongeveer de helft (vooral het noordelijk deel) is gepland als bedrijventerrein, de rest (vooral het zuidelijk deel) is gepland voor wonen. Deze verdeling is indicatief, bij de verdere uitwerking van het stedenbouwkundige plan

Ontwikkelingsbeeld Oud-Beijerland

zullen de precieze bestemmingen worden bepaald. De aanwezige kreken worden uitgebouwd tot een natte ecologische en recreatieve structuur en kunnen voor een bijzonder woon- en werkmilieu en een goede landschappelijke inpassing zorgen. Daarnaast zijn groene aders en groene randen aangegeven, conform het inrichtingsprincipe 'vensters op het landschap'. De

randweg wordt vormgegeven als een parkweg met passende beplanting en groene bermen. Tussen de bebouwingsrand en de Vliet moet een ruime groene buffer gehandhaafd blijven. Voor de verkeersafwikkeling is een verbeterde aansluiting op de A29 of een aansluiting op de eventuele A4-Zuid nodig. Beide opties zijn indicatief aangegeven op de kaart infrastructuur.

Contouren Oud-Beijerland

Voor de langere termijn is een uitbreiding in zuidelijke richting voorzien, gekoppeld aan de eventuele A4-Zuid, die hier een op- en afrit kan krijgen. Vanwege de vele onzekerheden is deze uitbreidingsrichting voorlopig indicatief op de kaart aangegeven in de vorm van sterren.

Rode contour 2020

De oostelijke uitbreiding tot aan de nieuwe randweg is opgenomen in de rode contour. Hiermee kan voldaan worden aan het gewenste programma voor woningbouw en bedrijventerrein en kan een goede landschappelijke inpassing plaatsvinden.

nieuwe woongebieden	13 ha / 195 w
nieuwe werkgebieden	35 ha
wonen in een groene setting	5 ha / 25 w
werken in een groene setting	10 ha
robuuste krekens	12,5 ha
groene aders en groene randen	11 ha
zoekgebied verblijfsrecreatie	
overig	85 ha

Nieuwe toevoegingen binnen rode contouren (Oud-Beijerland)

2 Overzicht per gemeente

De kaart geeft een overzicht van de nieuwe rode contouren. Ook de bestaande contouren volgens het huidige streekplan zijn aangegeven. In de tabel is de berekende woningbouwcapaciteit op grond van de kaartbeelden (zie de tabellen per kern) vergeleken met het programma op grond van migratiesaldo 0 (waarbij het aantal van 3.250 woningen naar rato van inwonertal is verdeeld over de verschillende gemeenten en het aantal van 300 extra woningen ter compensatie voor TNO is toegedeeld aan de gemeente Cromstrijen, waar de TNO vestiging is gepland).

Voor wat betreft de woningbouw in inbreiding en afronding (binnen de huidige rode contouren) is uitgegaan van de vigerende gemeentelijke plannen en voornemens. Elke gemeente heeft onderzocht hoeveel reële inbreidingscapaciteit tot 2020 aanwezig is en dat getal is opgenomen in de tabel.

Vervolgens is aangegeven hoe de woningbouwcapaciteit in inbreiding, afronding en uitbreiding zich verhoudt tot migratiesaldo 0. Een marge van 30% is aangehouden vanwege planuitval, flexibiliteit, etc.

Tevens is het programma voor water en groen binnen de contouren aangegeven. Met dit programma kan naar verwachting volledig voorzien worden in de waterbergingsbehoefte.

Voor bedrijventerreinen is de netto capaciteit binnen de bestaande contouren aangegeven (op basis van bestaande plannen, zie de tabel op pagina 43) en de netto capaciteit voor uitbreiding (op basis van de kaartbeelden en de tabellen per kern). Voor de berekening van de nettocapaciteit is uitgegaan van 90 % van de oppervlakte 'nieuwe werkgebieden' en 60 % van de oppervlakte 'werken in een groene setting'. De totale capaciteit is vergeleken met het programma conform streekplan en bestaande plannen, inclusief compensatiehectaren.

	Verdeling 3.250 w. naar inwonertal		Woningbouw			Groen, water en recreatie		Bedrijventerreinen		
	Inwonertal per 1-1-2005 (bron: CBS)	Aantal woningen	Capaciteit inbreiding en afronding binnen bestaande contouren	Capaciteit uitbreiding binnen nieuwe contouren	Totale capaciteit	Reservering groene randen, groene aders en robuuste kreken (ha)	Zoekgebied verblijfs-recreatie in groene setting (ha)	Capaciteit inbreiding en afronding binnen bestaande contouren (netto ha)	Capaciteit uitbreiding binnen nieuwe contouren (netto ha)	Totale capaciteit
Binnenmaas (incl. RBT)	28.402	1.080	1.060	355	1.415	30,0	20,0	3,5	69,0	72,5
Strijen	9.259	352	175	270	445	16,0		5,0	5,5	10,5
Cromstrijen (incl. TNO)	13.048	496 + 300 TNO	515	540	1.055	6,0	22,0	3,0	25,5	28,5
Korendijk	10.971	417	65	480	545	26,0	18,0	1,5	5,5	7,0
Oud-Beijerland	23.784	905	985	220	1.205	23,5		3,0	37,5	40,5
Totaal	85.464	3.550	2.800	1.865	4.665	101,5	60,0	16,0	143,0	159,0
% Verdeling			60	40	100					
Netto programma conform streekplan					3.550					162,0
Bruto programma inclusief 30% marge					4.615					
% capaciteit t.o.v. programma					101					98

Literatuurlijst

Bosch en Slabbers, 1996. Landschapsbeleidsplan Hoeksche Waard.

Commissie Hoeksche Waard, 2005. Nota Nieuwe Landgoederen in de Hoeksche Waard.

Commissie Hoeksche Waard, 2006. Visie Verblijfsrecreatie.

Commissie Hoeksche Waard, 2008. Kampeerbeleid Hoeksche Waard.

Deltacommissie, 2008. Samen werken met water.

Dorp, Stad, Land, 2008. Inspiratiekader: van beleid naar ontwerp. Ruimtelijke kwaliteit nieuwe landgoederen Zuid-Holland.

Ecorys en Witteveen&Bos, 2007. Kosten-Baten Analyse groenblauwe dooradering Hoeksche Waard.

Gemeenten Hoeksche Waard en Provincie Zuid-Holland, 2004. Afsprakenkader.

Gemeente Binnenmaas, 2004. Welstandsnota Gemeente Binnenmaas.

Gemeente Cromstrijen, 1999. Ontwikkelingsvisie.

Gemeente 's-Gravendeel, 2006. Concept Structuurvisie 's-Gravendeel.

Gemeente Korendijk, 2003. Structuurvisie Korendijk 2020.

Gemeente Oud-Beijerland, 2007. Integrale Visie Dorpsontwikkeling.

Gemeente Strijen, 2004. Volkshuisvestingsnota 2003-2015.

Groenservice Zuid-Holland, 2006. Haringvliet Hollandsch Diep: visie op recreatie.

Hoekschewaards Landschap, 2006. Kreken van de Hoeksche Waard.

LTO Noord, 2007. Landbouwontwikkelingsvisie, kwaliteitslandbouw op de Zuid-Hollandse eilanden.

Ministerie van VROM, 2006. Nota Ruimte, ruimte voor ontwikkeling.

Ministerie van VROM, 2008. Structuurvisie Randstad 2040.

Ministerie van VROM, 2008. Structuurvisie voor de Snelwegomgeving 'Zicht op Mooi Nederland'.

Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 2009. Ontwerp Nationaal Waterplan.

Novioconsult, 2004. Biodiversiteit Hoeksche Waard voor en door burgers.

Provincie Zuid-Holland, 2002. Natuurgebiedsplan Zuid-Hollandse Eilanden Noord.

Provincie Zuid-Holland, 2003. Nota Wervel, ruimtelijke visie windenergie.

Provincie Zuid-Holland, 2005. Beleidskader inzake Nieuwe Landgoederen.

Provincie Zuid-Holland, 2007. Streekplan Zuid-Holland Zuid, herziening Hoeksche Waard.

Provincie Zuid-Holland, 2007. Uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap Hoeksche Waard 2007-2013. Fase 1 - Ten behoeve van de besteding van de rijksmiddelen voor het doel Nationaal Landschap.

Quintus/Tympaan, 2007. Een vooruitblik op voorzieningen in de Hoeksche Waard.

RIHW, 2002. Regionaal Ontwikkelingsprogramma Hoeksche Waard.

RIHW, 2002. De Hoeksche Waard om te beleven, een toeristisch-recreatieve visie.

RIHW, 2002. Poorten en knooppunten in de Hoeksche Waard.

Stec Groep, 2008. Regionale Kantoren- en Bedrijvenstrategie.

Visscher, H.A., 2002. Het Landschap van de Hoeksche Waard.

Waterschap De Groote Waard en Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden, 2004. Waterstructuurplan Hoeksche Waard.

